

Macaristanda büyük ihtilâl önlendi!

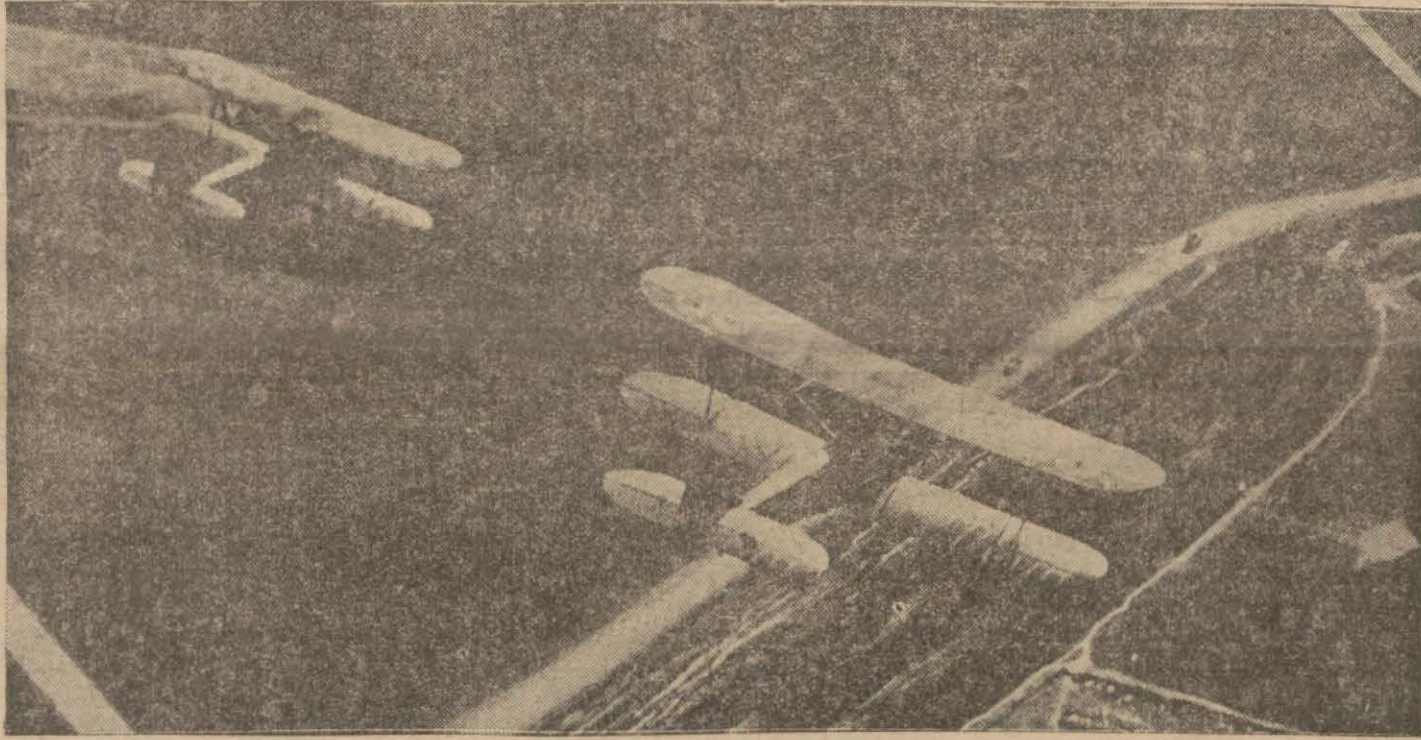
Ihtilâlcilerin ecnebi bir devletten para aldıkları anlaşıldı

Geniş mikyasta tevkiyat yapılıyor, ihtilâl teşekküllerinin Faşistlerle de elbirliği ettikleri görüldü

Avrupa ciddî bir endişe geçiriyor

İngilizler en son kararlarını verdiler ve 1 nisana kadar kararlarını tahakkuk ettirmek için faaliyete geçtiler.

İtalya, Fransa ve İngilterenin ansızın geniş mikyasta silâhlanmaya başlamalarını ehemmiyetle takip ediyor

İngilizlerin bu sabah (11) ettikleri en son kararına göre Nisanın birinde karadan 100 Tayyare filosu emre amade bulunacaktır
„Makinaya Verirken Londra Hususî Muhabirimizden Aldığımız Telgraf İkinci Sayfamızdadır”

KOMİTE BUGÜN TOPLANDI

Projemizin esas hatlarının kabul edileceğine muhakkak nazariyle bakılıyor

Suriyede yeniden kanlı müsademeler bekleniyor, Antakya'daki tazyikin şiddetlenmesinden korkuluyor.

Cenevre 6 (Hususi) — Hatayın ana yasasını tanzim edecek olan komite bugün toplanıyor. Türkiye'nin verdiği proje üzerinden başlayacak

Menaup Düryö

olan müzakerelerin, çetin safhalar geçireceğine şüphe edilmemekle beraber, umumî intiba bu projenin esas hatlarının kabul edileceği merkezindedir.

Burada bulunan mendup Düryö'nün bu hava içinde hayal inkişarına uğradığı muhakkaktır. Bugüne kadar her türlü teşebbüsten geri kalmıyan Suriye heyetinin mütealelaları ve dosyaları hemen hemen nazari itibare alınmamış gibidir.

Londra borsası karıştı

Fransa'nın aldığı yeni tedbirler heyecan uyandırdı

Londra 6 (A. A.) — Fransız hükümetinin aldığı yeni iktisadi tedbirler Londra borsasında büyük bir heyecan uyandırmıştır. Bu tedbirlerin müesir olabileceği hususunda şüpheler izhar olunmaktadır.

Londra 6 (A. A.) — Dün Fransız kabinesi tarafından verilen kararlar, burada memnuniyetle karşılanmıştır. Dün itihaz edilen kararlar sayesinde Fransa'nın ecnebi memleketlerdeki sermayesinin memlekete döneceği ve bunun neticesinde de varidatın artarak bütçenin tevizin edilebileceği Londra'da ümit edilmektedir.

PARİS BORSASI MEMNUN Paris 6 (A. A.) — Dün nazırlar meclisi tarafından itihaz edilen kararlar, borsada pek müsait bir şekilde karşılanmıştır. Dün çok miktarda endüstri tahvilleri, Fransız rantları ve beynelmilel ešham satın alınmıştır. Bu ešham ve tahvilatta mahsûs bir yükseliş kaydedilmiştir.

Tazyikin şiddetlenmesinden korkuluyor

Antakya 6 (Hususi) — Müşahit heyet gitikten sonra, burada biraz gevşemiş gibi görünen tazyikin yeni baştan ve evvelkinden daha şiddetli bir şekilde arttırılmasından (Devamı 2 nci sayfa)

MAKİNEYE VERİRKEN

Macaristan da ihtilâl nasıl önlendi?

Belgrat, (Hususi muhabirimiz bildiriyor) — Macaristan'da Faşistler tarafından hazırlanan büyük bir ihtilâl hareketi meydana çıkarılmıştır. Dünden beri tevkiyata devam edilmektedir.

„Oklu uç”, „Oraklı haç”, „Tutur”, ve „Move”, gibi faşist gruplar el birliği ile, hükümeti devirmek için tam harekete geçecekleri sırada, hükümetin vaziyetini haber alarak, şiddetle müdahalesi üzerine emellerine muvaffak olamamışlardır. Bu grupların ecnebi bir hükümetten malî yardım gördükleri tahakkuk etmiştir. (2 nci)

Maliye Vekili

Bu sabah Ankaradan geldi

Bakaya vergilerin affedilecekleri riva-yetleri doğru değil

Bu sabah Ankara'dan gelen Maliye Vekili Fust Ağıralı (Yazısı 2 nci sayfamızda)

Sporcuların Gözleri Aydın

Meşhur kaleci Zamoranın ölmediği anlaşıldı

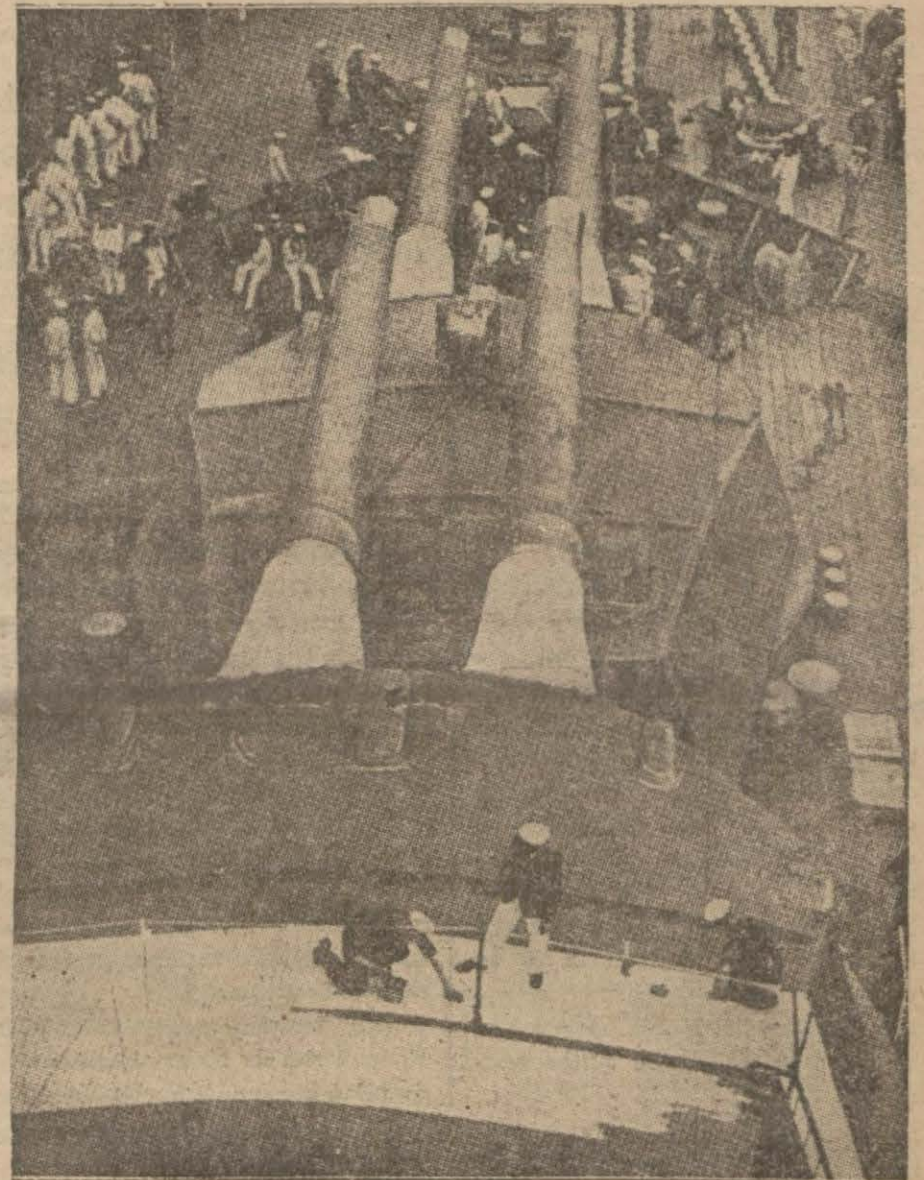

Zamoranın ölmediğini isbat eden resim — Yazısı 2 inci sayfa —

Madrid'e son ve büyük taarruz başlıyor

Taarruz en cehennemî ve binbir motörlü vasıtalarla yapılacak

Sahillerde kontrol dün gece başladı

İspanyol sahillерinin kontrolüne dün gecenin itibaren başlanmıştır. Kontrol vazifesini göreceк olan İngiliz harp gemileri İspanyol taygarelerinin bombardımanına uğramamak için boyanmışlardır. Bu resim boyanan zırhlılardan birini gösteriyor (Yazısı 2nci sahifede)

Ahmedin katili

Saklandığı evden bu sabah çıkarıldı, tevkiif edildi

Motosikletle bir çocuğu öldüren katil değişik adlarla dolaşıyormuş!..

Veznecilerde bakkal Recebin 9 yaşındaki oğlu Ahmet Fen Fakültesi önünden geçerken Beyazıda doğru giden bir motosiklet çocuğa çarpmış ve çocuk boynundan ve başından yaralanmış, motosiklet te kaçmıştı. Zavalı Ahmet dün hastahaneде ölmüştür.

Ölen çocuğun muayenesine giden Adli doktor Enver Karan cesedin morganı kaldırılmasına lüzum göstermiştir. Ceset şimdi morgdadır.

Çocuğa çarpan motosikletteki adamın Dikran oğlu Agop isminde biri olduğu anlaşılmıştır. Fakat bu adam bir çok isimler taşıdığı, hattâ kendisini bazılarında Ali Gündüz ismile tanıttığı için, aranıp bulunması hayli müşkül olmuş, fakat bütün bunlara rağmen Dikran bu sabah Kumkapıda saklandığı evde yakalanmıştır.

Dikran her zaman motosikletle dolaşmak ve kira ile tuttuğu motosiklete 7,5 lira para vermektedir. Hemen her gün motosikletle dolaştığına göre, bu uğurda çok para harcadığı anlaşılmaktadır. Bu cihetten de tahkikat yapılacaktır.

Bir şebeke yakalandı

İki kadın, üç erkek nezaret altına alındı

Bunlar Kadıköyünde morfin kaçakçılığı yapıyorlardı

(Yazısı 2 nci sayfa)

Bu sabahki Muhakemeler

Unyon sigortasını dolandıranlar

Istidaların altına "Duvar" imzasını kim attı? Onnik mi, Ziya mı?

Unyon sigortasını dolandırma rezaleti davasına bugün öğleden evvel asliye dördüncü ceza mahkemesinde devam edilmiştir.

Celsede, ölü gösterilen Şemseddin, karısı Didar, Doktor Asif, İzmaro, Voçino, doktor Armenak Hancıyan, dişi Karabet, Onnik İplikçıyan on on iki vekilleri hazır bulunmuşlardır.

Dinlenen şahit merkezi hükümet tabibi Fevzi, Asafı dişi Karabeti tanıdığını, Onnik İplikçıyanı da hâdisede tanıdığını, Şemseddin öldüğüne dair rapor vermesi için doktor Asafa kağıt yazmadığını, Karabetin getirdiği bir raporu berayı vazife tasdik ettiğini, muhteviyatını da okumadığını söylemiştir.

İdarci hususiye bina kısmında bulunan kâtib Şerif de dinlenirken sonra İsmail Hakkın verdiği

istiklap raporu okunmuştur. Bu raporda, Şemseddin'in karısı Didarın ağzından ölümü bildirmek üzere tesmi makamlara verilen ile istidanın altındaki yazı da ve Didar imzalarının Onnik tarafından yapıldığı tesbit edilmiştir.

Onnik buna itiraz etmiştir. — Bunların hepsini Ziya yapmıştır. Zaten kendisi de itiraf etmişti, demiştir.

Doktor Armenak Hancıyan vekili Nazmi Nuri de, sivil bir doktorun ölüm hakkında vereceği raporun nihayet resmi doktorlara yapılan sıhhi bir ihbar mahiyetinde olduğunu söyledikten sonra, bu eihetin tavzihi için dinlenen mahkeme üze re onaruf doktor ismini muhtevi bir liste vermiştir. Muhakeme, başka güne kalmıştır.

Son Dakika:

Mareşal Çang Su Liang öldürüldü

Tokyo, 6 (A.A.) — Peiping ve Tientsin'den alınan ve henüz teyyüd etmeyen haberlere göre Mareşal Çang - Su Liang, dün Fenghahein'de katledilmiştir.

Komite Bugün Toplandı

(1 nci sayıdan devam)
Korkunulmaktadır. Sancar dahilindeki garnizonlar kuvvetlendirilmektedir. Suriyede yeniden kanlı müsademeler bekleniyor

Halep 6 (Husus) — Elceze muntakasında vatanilerle Fransız tarafından yerliler arasındaki gerginlik gittikçe artmaktadır. Arap olmyan unsurlar bir düşman gözüle bakılmaktadır. Üsbetlanelül Kavmi fırkası, arap imparatorluğu lehine gizli beyannameler dağıtmakta ve bu yüzden mevcut gerginlik bu sebepten artmaktadır. Kanlı hâdiseler arifesinde bulunduğuna şüphe edilmemektedir.

Kadıköyünde bir şebeke yakalandı.

Emniyet Müdürlüğü kaçakçılık bürosu memurları Kadıköyünde oturan bir karı kocadan şüphe etmişler ve bunları tarassut altına almışlardır.

Neticede bunların morfin kullanıkları anlaşılmış ve karı koca morfin kullanırken yakalanmıştır.

Bu aileye morfini Karyosya isminde bir kadının getirdiği anlaşılmış ve bu kadın Beyoğlunda bir sinemada iki erkekten morfin alırken yakalanmıştır.

Karyosyanın bu kadına morfin temin eden diğer iki kaçakçının evlerinde araştırma yapılmış ve morfin yapmağa yarıyan maddelere tesadüf edilmiştir.

Şimdilik iki kadın ve üç erkek nezaret altında bulunmaktadırlar.

Paris mahallesi Yangını

Dün, Haber gazetesinde, Paris mahallesi yangınına ait şüphelerin hâlâ zail olmadığına, yangın esnasında yaranan polis Fethinin bıçakla yarananmış ve hastaneye raporu ile sabit olduğuna dair uzun uzadıya negriyat vardı.

Bugün son dakikada malûmatına müracaat ettiklerimiz İstanbul müddeiumumi Hikmet Onat, bir muharririmize şunları söylemiştir.

— Polis, sureti katiyede camla yarananmıştır. Adliye bu husustaki tahkikatını ve vazifesini bitirmiştir. Yangını çıkaran 40 yaşındaki bakre Mar'adır ve asabi bir buhran neticesinde bu işi yapmıştır. Diğer iki kadın, suçları olmadığından serbest bırakılmışlardır.

Müşahitler dün gece gittiler

Giderken dediler ki:

"Orada yaşayan insanların müreffeh ve me'sut bir hayat geçirmelerini arzu ederiz."

Evvelki gün Hataydan şehrimize gelen Milletler Cemiyeti müşahitleri dün geceki ekspresle Cenevreye hareket etmişlerdir. Müşahitler dün Dolmabahçe sarayına giderek defteri mahsus imza amırlar ve vali B. Muhiittin Üstündağı da makamında ziyaret etmişlerdir.

Müşahitler hareketlerinden evvel Sirkeci istasyonunda şu beyanatta bulunmuşlardır:

— "Bazı gazeteler vaziyetimizi yanlış tefsir etmektedirler. Sancar meselesinin esası halledilmiştir. Bizim raporumuzun bu karar üzerine tabii hiçbir tesiri olmayacaktır. Biz yalnız gördüklerimizi tesbit ettik. Güzel Hatayı gezdikten sonra orada yaşayan insanların müreffeh ve me'sut bir hayat geçirmelerini arzu ediyoruz."

İncir ihracatı için yeni teşkilât

Yirmi beş senelik şerefli bir tarıh taşıyan Aydın incir müstahsilleri kooperatifleri ittifakı umumî heyeti toplanarak ittifakın tasfiyesine karar vermiş ve tasfiye memleketi için beş kişilik bir heyet seçmiş bulunmaktadır.

Hususî surette haber aldığımız göre İktisat Vekili Bay Celâl Bayar son seyahatlerinde kooperatifler ittifakının işini muvakkaten üzümler kurumunun yapmasını ve bunun için lazımgelen teşkilâtın mart sonuna kadar kurum müdürü tarafından hazırlanmasını emretmiştir. Kurum mart sonuna kadar teşkilâtı yapacak ve muvakkaten idare edeceği incir satış kooperatifleri için bütün hazırlıklarını bitirecek ve ondan sonra vekâletin vereceği emirle işe başlayacaktır.

Aydın incir Kooperatifleri ittifakına mensup ortaklardan bazıların yersiz bazı endişeler izhar ettikleri de teessürle duyulmuştur. Bu zevat, Kurum işi idareye başladığı takdirde gerek Amerika ve gerekse Avrupada organizesi olmadıkları için bütün malları ihraç edemez, zannetmektedirler. Halbuki bu çok yeriz bir iddiadır.

Sabah ve akşam başmuharrirleri ne yazıyorlar?

SİLÂH! SİLÂH! SİLÂH! SİLÂH!

Cumhuriyet

Mektedir kitapları

"Cumhuriyet" in bugünkü başmakalesini "Bir Çocuk Babası" yazmıştır. Bu bir başmakale de değil, mektep kitapları hakkında Kültür Bakanına açık bir mektuptur.

Filhakika çocuklarının tahsili ile yakından alakadar olan her baba için mektep kitapları mühim bir mesele halini almıştır. Fakat bu çocuk babası sadece Mehmet İzzet Fehminin "şehdesede ilk adım" isimli kitabını ele almıştır. Bu sene mekteplerde dağıtılan bu kitaptan bazı cümleleri misal tutarak, bu cümlelerle çocuğa hendese öğretilmeyeceğini iddia ediyor ve şu neticeye varıyor: İlk okullar için kitap yazarların en çok pedagoji ile ilgili olmaları lazımdır.

Açık Söz

Silâhlanma varifemiz

"Açık Söz" de Şakir Hâzım Ergökmen bütün dünyamın silâhlândığı şu sırada, Türkiye'ye düşen silâhlanma vazifesinden bahsediyor. Hakikaten dünya -nın dört tarafında göze çarpan silâhlanma hareketi hepimiz için kitap yazarların en çok pedagoji ile ilgili olmaları lazımdır.

Bu mütalealardan çıkarılacak netice şudur: Başkalarının milyarlar harcayarak yapmağa

KUÇUK HABERLER

İçerde:

* Denizyolları bilançosunda açık vermediğinden tarifelerinde tenzi - lât yapması kat'i ihtimal dahilinde görülmektedir.

* Ankara ile İstanbul arasında gündelik hava seferleri 1 Marttan itibaren başlamıştır.

* Türk tabası olan Ermenilerin Sovyet toprağına muhacir olarak kabul edildiklerı sayıası üzerinde Samatyadaki muhacirhanede oturan Ermenilerden kalabalık bir kısım dün Sovyet baş konsoloshanesine müracaat etmişlerse de sayının aslısız olduğunu görerek geri dönmüşlerdir.

* Yakında Balkan devletleri merkezleri arasında muntazaman işli - yecek bir tayyare servisi kurulacaktır.

* Şehir dahilinde eşekle nakliyatı meninden sonra atla nakliyat ta yasak edilecektir.

* Dün Kilyosta serseri bir mayna görülmüş ve imhası için bir müfreze gönderilmiştir.

* Müstakil Suriye için konservatuarda bestelenen İstiklâl marşı Marif Vekâleti vasıtasile Suriyeye gönderilmiştir.

* Bu sene Akay idaresinin 150 bin ve fabrika havuzlarının da 70 bin lira kâr ettiği tahmin olunmaktadır.

* Sovyet konsolosunu ve kâtibini hamil olan 1230 numaralı otomobil Zincirli kuyuda devrilerek içinde - kiler büyük bir kaza atlantmışlardır.

* İskenderuna vapur işletilmesi yolunda hazırlıklar ilerlemekte ve bir tarife hazırlanmaktadır.

* İstanbul mübaşir kadrosunun artırılması kararlaştırıldığından yeniden müsabaka ile haricden mübaşir alınacaktır.

* İstanbul borsasının haricden bilhassa Paristen günü gününe malûmat alamadığından ve bazan fiat - ların yanlış bildirildiğinden bahisle komiserliğe şikâyetler yapılmıştır.

* Kültür direktörü Tefik şehrimizdeki bütün mektepleri gezerek teftişlere başlamıştır.

Dişarda:

* Bulgar siyasi zabıtası Filibede sabık partilerin ileri gelenleri arasında geniş miktasya tevkifat yapılmıştır.

TEŞEKKÜR

İntişara başladığımızı kutlu - layan Haber arkadaşımıza bu samimiyetinden dolayı teşekkür ederiz.

Maliye Vekili Bu sabah geldi

Maliye Vekili Fuat Ağralı, tedavi edilmek için Avrupaya gitmek üzere, bu sabah saat dokuzda, Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Maliye Vekili istasyonda kendisini karşılayan muharririmi - ze şunları söylemiştir:

— Tedavi edilmek için Avrupaya gitmek üzere İstanbula gelmiş bulunuyorum. Doktora - rumla yapacağım istişareden sonra, tavsiye edeceği yere gideceğim.

Bütçedeki on yedi milyon liralık fazlalık, inkişaf eden vergi tahsilâtının fazlalığından temin edilmiş bulun - maktadır. Bunun, gelecek yıl daha, ziyade inkişaf edeceğini ümit etmek - teyim.

Bütçe hakkında söyleyeceklerimi, Ankarada iken söylemiştim...

Maliye Vekili, tahsil edilme - miş, fakat, mümrurü zamana da uğramamış vergilerin affedileceği hakkındaki rivayetleri te - kzip etmiştir.

Vekil, Avrupaya gidinceve kadar bir kaç gün İstanbulda kalacaktır.

Kadıköyünde Bir hâdis

Kadıköyünde evvelki gün bir hâdis olmuş iskele caddesinde kay - nakçı Salimin dükkânında Oksijen patlamış ve bu civarda bulunan bazı ev ve dükkânların camları sarsın - tıdan kırılmıştır. İnsanca bir za - yiat yoktur.

Tanımış bir komünist, Var - şova civarında ormanda ölü olarak bulunmuştur. Polis 9 Ukranyalıyı tevkif etmiştir.

Balkan memleket - leri Ticaret Odaları

Balkan antantı ekonomik konse - yinin Yugoslavyada Bleddeki içti - mada verilen bir karar üzerine Rumen seksiyonu, Balkan antantı - na mensup memleketlerin Tica - ret ve Sanayi odaları arasında bir kongre aktedilmesi kararlaştırılmıştır. Bu hususta seksiyon tara - fından hazırlanan rapor şehrimiz Ticaret odasına gönderilmiş ve mütaleası istenmiştir.

Oda, bu husustaki mütaleasını bir rapor halinde hazırlayarak bu günlerde İktisat Vekâletine gönde - recektir.

DIŞ SİYASA

Bulgar - Yunan Münasebatı

Bulgar harici siyaseti yeni bir çığıra girmişti. Köse İvanof hükû - meti Yugoslav - Bulgar paktını imzalamakla, Bulgaristanın, eski (Revizyonist) siyasetten vaz geç - tğini resmen teyit etmiştir. Balkan paktına henüz girmeyen Bulgarlar, Balkanlı devletlerle iki tarafı pakt - lar akdine amade olduklarını ilân etmektedirler. Balkan paktını teşkil eden devletlerden Türkiye ile Bulgaristan arasında imzalan - mış bir dostluk muahedesi mevcut - tur. Yugoslav - Bulgar paktı da ge - çen ay içinde Belgrat'la iki devlet Başvekilî tarafından imzalanmıştır. Şimdi sıra, Balkan paktına dahil devletlerden Yunanistan ile Ro - manya'ya gelmiştir. Bulgarlar, bu iki devlele de Lirer pakt imzala - mağa amade olduklarını, fakat, harplerden sonraya kalan pürüzü bir takım meselelerin bervehi pe - şin halli lâzım geldiğini ileri sür - mektedir. Bu pürüzü meselelerin hüsnü niyet olduktan sonra çok kolaylıkla düzelebileceğine hiç şü - phe yoktur.

Binaenaleyh Balkan paktını teş - kil eden dört devlele, Bulgaristanın ayrı, ayrı paktlar imzalaması, Bul - garistanın Balkan paktına gir - mesi demektir. Çünkü, Balkan pak - tına dahil devletler harici siyasetle - rinde yekdiğerinin zararına olacak vaziyetleri kabul etmemektedirler.

Dünkü (Açık Söz) gaz - tesinin Bükreşteki hususî muhabiri çok mühim bir havadis vermekte idi. Mehezi (Universel) gazetesi olarak gösterilen bu haberde, Atınadaki Bulgar sefiri Şişmanofun, General Metaksasla, Bulgar-Yunan münasebatı üzerinde görüşüldü, ve Bulgaristan ile Yunanistan arasında bir dostluk paktına mâni olan pürüzü meselelerin düzeltilmesini kolaylaştıracak Bul - gar noktai nazarını resmen tebliğ ettiğini bildirdiyordu. Denek ki, Bulgaristanla Yunanistan ara - sında da, dostluk paktı için müza - kere'e başlanmak üzeredir.]

Dünkü Bulgar gazeteleri ve bil - hassa (Zora) gazetesi, Bulgaristan - da sansür olmasına rağmen, bu haberi birinci sayfasında neşret - mekle, böyle bir teşebbüsün vukuundan okuyucularını haberdar etmekte idi.

Ahmet Rauf

Sporcuların gözleri aydın

İspanyol Milli takımının meşhur kalecisi Zamoranın İspanyadaki muharebelerde öldüğüne dair ha - berler gelmiş ve tezkip edilmiştir. Yukarıda, bir Arjantin kruvazörile Marsilyaya gelen ve oradan Pari - se giden Zamoranın [sağda] tren - den çıktığı ve eski bir dostu ile kucaklaştığı zaman alınan resmini görürsünüz.

MAKİNAYA VERİRKEN

(Devamı ikincide)

Başvekil Darangiyi fasistlere karşı son derece şiddetle hare - kete geçmiştir. Macaristanda pek vahim neticeler verebilek olan bu siyasi karışıklığın uzun zamanlardanberi hazırlanmakta olduğu anlaşılmıştır.

NAZIRLAR FEVKALÂDE BİR TOPLANTI YAPTILAR

Nazırlar fevkalâde bir toplan - tı yapmışlardır. Toplantıdan son - ra Başvekil Darangî millî birlik teşkilâtının Budapeşte grupu mensuplarına hitaben bir nutuk söylemiştir.

Başvekil bu nutkunda bilhassa demiştir ki:

"Memleketin dahilî ve haricî vaziyeti sergüzeşte atılmıya mû - saib değildir. Hükûmet, dahilî inzibât temin etmeye karar ver - miştir ve bunu yapacak kuvvete maliktir."

ALMAN SEFİRİNİN PARMAĞI VAR MI?

Macar polis müdürü istifa etmiştir. Bu istifanın Almanya - nın Macaristan'daki sefiri Von Mackesen'in azimetî ile aynı zama - na tesadüf ettiğinden bu hâdis e bir çok kılkalı mucib olmuştur.

Siyasî mahafil, bu iki şahsi - yetin Morove ismindeki rasist teşekkülünün reisleri Miron ve Meeser ve mürit bir şaş cenah teşekkülü olan "Millî birlik", li - derleri ile sıkı münasebatla bu - lunduklarını ihlas etmektedirler.

Akşam

Başmakalesi yoktur.

Haber

Başmakalesi yoktur.

Günün meselesi :

Halk şekerli maddeleri yapanların keyfine bırakılamaz

Şeker ucuz, malzeme ucuz, işçi ücreti ucuz, kira ucuz, fakat şekerli her şey ateş pahası..

Şeker fiyatları bir iki yıl evveline nazaran çok ucuzlamıştır. Yapılan istatistikler, fiyatların düşmesi üzerine, istihlâkın de, evvelki senelere nisbette müdhiş surette arttığını gösteriyor. Çok şeker sarfiyatı, aynı zamanda, memleketin umumî sıhhatı noktasından mühimdir.

Bilhassa toz şeker, en ucuz olanıdır. Perakende fiyat toz şeker 27 kuruştur. Toptan fiyat şüphesiz daha aşağıdır. Halbuki şeker fiyatları imden önce vaziyet böyle değildi.

Fakat, şekerden mamul maddeler, şekerin pahalı olduğu zamanki vaziyeti muhafaza etmektedir. Bir iki ehemmiyetsiz madde müstesna, hattâ, şekerden mamul yiyecek

maddeleri içinde, evvelki vaziyete nisbette, fiyatını arttırmış olanı bile vardır.

En çok fiyatını yükseltmiş olan maddeler, şekerli ve pastacıların imal ettikleri bazı yiyecek şeylerdir. Bir kısım pastacı ve şekerler imal ettikleri maddelere, fantazi, lüks damgasını yapıtırlarak, adeta ihtikâr yapmaktadırlar. Meselâ, evvelce pastalar beşer kuruşa satılırken, şimdi en adisi bile 6 kuruşa ve iyi dedikleri cinsi ise, 7,5, 8 kuruşa satılmaktadır. Çörek, şekerleme, ezme ve saire gibi, daha bazı maddeler pahalıdır. Dükkan ve imalâthanelerin lüks bir şekle koyan bazı tatlıcı ve muhalebiciler de imal ettikleri maddeleri pahalıya satmaktadırlar.

Son zamanlarda halkta, bu gibi yiyecek maddelerine karşı fazla bir rağbet vardır. Bu yüzden şehrimizin, bilhassa kalabalık semtlerinde şekerli, tatlıcı, muhalebiciler en ziyade pastacı dükkanları çoğalmıştır.

Diğer taraftan bu maddeleri hazırlamakta kullanılan elektrik, havagazı, kömür gibi maddeler de son zamanlarda ucuzlamıştır. Bundan başka, şehrin en mutena yerlerinde bile dükkan, mağaza fiyatları eskisine nisbette çok düşmüştür. Keza işçiyevmiyeleri iştir. Vaziyet böyle iken, halkın gittikçe rağbet ettiği bu gibi gıda maddelerinin pahalılaşması nazarı dikkati celbetmekte ve ortada ciddi bir tetkik mevzuu bulunduğu yolunda alâkadarlar tarafından mütalea boyan edilmektedir.

Halka hastalık geçiren insanlar,

Yiyecek ve içecek maddeler satan esnafın muayenelerine sıkı bir ehemmiyet veriliyor

Umumî hizmetlerde çalışan ve sağlığı alâkadar eden işçilerin senelik muayeneleri belediyede teşekkül eden komisyon tarafından devam ettirilmektedir.

Bilhassa, halkla çok yakından temas eden ve yiyecek, içecek maddeler satan esnafın muayenelerine sıkı bir ehemmiyet verilmektedir. Komisyon, sıhhati, halkla bu şekilde temas etmeye mani olan ve hastalık sahibi bulunan birçok kimseleri işten menetmiştir. İşten menedilen bu kimseler, geçmesi kolay ve mümkün hastalıklar taşıyan bir takım insanlardır.

Diş macunları Ve açık Gözler

Son zamanlarda piyasaya türlü isimlerle, birçok müesseseler tarafından diş macunları çıkarılmaktadır. Diş macunlarının sürümü diş hizfıstihası için muhtelif resmî, hususî teşekküller tarafından propaganda yapıldığı için artmaktadır. Halkın, diş macunlarına olan rağbetini fırsat bilen birçok kimseler piyasaya yeni yeni macunlar çıkarmaktadırlar.

Fakat, son zamanlarda, bazı tip macun tüplerinin içinde boş çıktığı veya bir kısmının boş olduğu nazarı dikkati celbetmektedir. Diğer taraftan, diş macunu tüpleri, gittikçe küçültülmüş vaziyettedir. Evvelce daha büyüktü. Aynı zamanda, diş macunlarının fiyatı da bahalı görülmektedir. Bu işden anlıyan selâhiyetli bazı kimseler, Bu macunların maliyet fiyatının çok ucuz olduğunu söylemektedirler. Bu meselenin tetkik edilmesi lâzım geldiği ileri sürülmektedir.

Damızlık Merinos alındı
Bursa merinos yetiştirme çiftliği için Ziraat Vekâleti tarafından Almanya'dan satın alınmış olan 150 damızlık merinos koçu bu ayın sonlarında şehrimize gelecektir.

Soyadları Hakkında yeni Bir tamim

Resmî dairelerde yapılan muamele ve muhaberetatta eshabı mesalihin soyadlarının da yazılması hususunda alâkadarlara emir verilmiştir.

Memurlar tarafından mükelleflere verilen makbuz, davetiye, celp gibi resmî kâğıtlarda soyadı bulunmadığı takdirde alâkadarlar teziye edilecektir.

Mısırdaki turnaya Çıkan tayyareler şehrimizde

Geçen hafta Mısırdaki yapılan ve 72 millete ait tayyarenin iştirak ettiği beynelmilel büyük hava müsabakalarına giren tayyarecilerden iki Fransız, bir Alman ve bir Polonyalı pilot dönünce şehrimize gelmişlerdir.

Alman elçisi bu sabah geldi

Başvekil İsmet İnönü dün Alman büyük elçisi Von Keller'i kabul etmiştir. Bu mülâkatta Türk-Alman ticarî münasebetlerinin görüşüldüğü zannedilmektedir.

Büyük elçi bu sabah Ankara'dan şehrimize gelmiştir.

Hayat biraz daha ucuzlayabilecek

Ham maddelerin vergi muafiyeti lâ-yihası hazırlandı

Hükümet mühim istihlâk maddelerini ucuzlatarak, halkın iştirak kuvvetini arttırmak yolunda tedbirler almaktadır. Nitekim dün de yazdığımız gibi, sanayimizin dışarıdan getirmek mecburiyetinde olduğu iptidai maldelelerden muhtelif namlarla alınmakta olan vergi ve resimlerin kaldırılması bu tedbirler meyandadır.

1937 mali yılı başından itibaren tatbik edilmek üzere bir proje hazırlanmıştır. Henüz taslak halinde bulunan bu proje mütaleaları alınmak üzere, vekâletlere gönderilmiştir.

Ham madde muafiyetinin kanunlaşması halinde husule gelecek istihlâk çokluğunun muafiyet noksanlığını telâfi edeceği umulmaktadır.

Ömer Seyfettin'in yıldönümü

Ömer Seyfettin'in ölümünün

dün yıldönümüdür. Hâlâ birçok muharrir lerimizin onun kadar temiz ve güzel türkçe ile yazı yazmaya muvafak olamadığı bugünlerde Ömer Seyfettin'in hatırasını hürmetle anmak mümkün değildir. Yazdığı özlü hikâyeleri ve yazılması hâlâ çığırılmaz hafızasındadır.

Daima şen, daima güler yüzlü her konuştuğu adamı ilk dakikada kendisine bağlayan Ömer Seyfettin genç deneyecek bir yaşta öldü. Bu ölümün yıldönümünde onun hatırlamak ve hatırlatmak için bu satırları yazdık.

IRZ DÜŞMANLARI

Zabıta genç kadın ve kızlara musallat olan ahlâk düşkünlerini takip ediyor

Dün bir münasebetsiz daha tevkif edildi

Son zamanlarda, bazı adı ruhlı kimseler, kalabalık tramvay arabalarına binerek, genç kadınlara el ve muhtelif suretlerle temas ederek, sarkıntılık etmek gibi çok çirkin bir yol tutmuşlardır.

Böyle bayağı tiyette bazı kimseler zabıta tarafından derhal yakalanarak mahkemeye verilmektedir. Yapılan tetkiklerde, bazı kimselerin, bu fena itiyadı iş edindikleri, tramvayların en fazla kalabalık olduğu günün muayyen saatlerinde, şehrin muhtelif istikamelerine giden arabalara binerek, bu sarkıntılıkları yapmayı tasavvur ettikleri anlaşılmaktadır. Bazı cür'etkârlar da, yaptıkları sarkıntılığı kâfi bulmayarak, gözlerine kestirdikleri kadınları, indikleri istasyonda da beraber inerek, takip etmektedirler.

Evvelki gün, zabıta, böyle çirkin bir işe tevessül eden, tramvayda bir genç kıza sarkıntılık eden bir adamı yakalamış, derhal mahkemeye vermiştir. Muhakeme neticesinde, bu adam derhal tevkif edilmiştir.

Tecavüze maruz kalan henüz 14 yaşında bir genç kızdır.

Şehirde Grip Arttı

Havaların kâh açık, kâh yağışlı ve soğuk geçmesi üzerine şehrimizde grip, nezle, boğaz ve kulak hastalıkları artmıştır. Şehrin kalabalık ve sık mahallelerinde, hemen her evde bir hasta vardır. Nezle bilhassa kolay geçici bir hastalık olduğundan, umumî ve kalabalık yerlerde insanı çabuk yakalamaktadır. Daire ve mekteplerde hastalığa tutulmuş kimseler epeyce dir.

İki Vekilimiz Adanada!

Sıhhat Vekilinin de Adanaya gelmesi bekleniyor

Dahiliye Vekili ve Parti genel sekreteri B. Şükrü Kaya'nın bugün Tarsus ve Mersin'den Adanaya dönüşü beklenmektedir. Sıhhiye Vekili Refik Saydam'ın da Adanaya gelmesi beklenmektedir. Vekil, trahom ve sıtma mücadelesi işleri ile göçmen iskânı tetkik edecektir.

Efganistan bizden kültür mütehassısları da istedi.

Efganistanda muallim ve mütehassıs olarak çalışmak üzere Kurmay zabıtlarımızdan talep edildiğini dün yazmıştık.

Efgan hükümeti ayrıca ayda 35 50 İngiliz lirası ücretle öğretmen ve maarif müşaviri de istemiştir. Kültür bakanlığı keyfiyeti bir tamimle mekteplere bildirmiş ve Üniversite'den 15 doçent ayda 80 isterlin isteyerek talip olmuşlardır.

Bu sabahki sis

Bu sabah saat 8 den sonra limanı kesif bir sis kaplamıştır. Sis saat 9,30 a kadar devam etmiş, bu müddet zarfında vapurlar güçlükle işleyebilmişlerdir. Küçük deniz vasıtaları faaliyetini bir müddet sektire uğramıştır.

İnhisar maddelerini pahalıya satanlar var

İnhisarlar idaresine yapılan şikâyetlere göre, bazı uzak semtlerde, bir takım inhisar maddeleri muayyen fiyattan fazlaya satılmak istenmektedir.

Kış dolayısıyla nakliyat ve muvasalatın gecikmesini fırsat bilen bir takım muhtekirler narhtan fazla fiyat talep etmektedirler. Bu mesele idarece ehemmiyetli şekilde tetkik edilmektedir. İcra eden tedbirler derhal alınacaktır.

Yanan mangaldan zehirlenenler

Üsküdar'da, Haremde, Kışla caddesinde 1 numaralı evde oturan Fatma odasında yakıldığı mangaldan zehirlenme âlâmetleri göstermiş ve tedavi altına alınmıştır.

Galatada Emek mahallesinde oturan Nazlı hanım kapıcısı Hasan odasında yakmış olduğu kömürden zehirlenerek ifadeye gayri muktedit bir halde Beyoğlu hastahanesine kaldırılmıştır.

Misafirlikte ölüm

Çengel köyünde Halk caddesinde oturan Maltepe Askeri Lisesinde muallim Sadığin karısı Saadet oğlunun evinde misafirlikte iken ölmüştür.

Denize düşen aarhoş

Kadıköy iskelesinde arabacı Hasan sarhoşlukla denize düşmüş isede kurtarılmıştır.

Kalb Sektesinden

Erenköyünde Mustafanın evinde misafir olarak oturan Yahya kalb sektesinden ölmüştür.

Ahırdan kaçan tay

Şehrimizde Yenibağçe mahallesinde Mehmedin ahırında bağlı bulunan bir tay zincirini koparıp sokağa fırlamış, 5 yaşında Cavit isimdeki çocuğa çarpmıştır. Çocuk hafifçe yaralanmış, tay yakalanmıştır.

Halk filozofu diyor ki:

Bir kendinden başkasını düşünmeyenler memleketi!

Çok gezen çok bilir.

— Onu baban da bilir, filozof baba!

Diyeceksin. Evet, baban da bilir. Ve bu lâl o vakit ne kadar doğru idiyse bugün de o kadar doğrudur.

Bugün kendi memleketini karış karış gezmemiş, hele - yine tıpkı baban zamanındaki gibi - şark ve garbi dolaşmamış görmemiş adam bir halt bilmez. Onun için, aklın varsa, gezenin görüleni dinle. Meselâ bizde hâ'â böyle bir yer olduğunu biliyor musun? Uzun kara kısların kasıp kavurduğu memleketler arasında sıkışıp kalmış, kavrucu sıcakına dayanılmaz acayip bir memleketçik. Yani çölün tersine bir şey. Nasıl ki sıcakı bayıltıcı çöllerin ortalarında (vaha) denilir serin, sulak ve yeşillik yerler olur. Bu onun aksi: Kar çölleri ortasında bilâkis çöl kızgınlığında bir yer! Fakat Allah oraya o kadar bereket vermiş ki ağaçların tepelerine mûbalâğası, yere yatmadan bakamazsın! Ağaçlar, bu bereketli topraklardan göklere fırlıyor, otlar fırlıyor.. Ne fırlıyor ki?

Bu karlı memleketlerde rüyada bile görülemeyecek şeyler: Pamuk mu istersin: Fırlıyor? Çilek mi istersin: Fırlıyor? Muz mu, Mandalina mı, Portakal mı: Fırlıyor! Allah sanki bu karlı ülkeleri açmış, oraya cennetinden bir lokma koparıp atmış..

Bu memleket adamlarının hepsi zengin. Çünkü eline geçirdiği topraktan, hokkabaz şapkası gibi, envari dünya taamı taşıp bitmek tükenmek bilmeyor. Bas anbarlara Ama ve lâkin doldur keserler.. - Ey sıvri akıllı dostum, ama ve lâkin bu cennet parçası memlekette uyuz mandalar bir bataklıkta boğazlarına kadar bütün gün çamur banyosu yapıyor, o çamurlar bu memleketin sokaklarından parmak gibi bir dere halinde hırkır akar. Körü sağırı sakarı, akarı kokarı hep bu çamur deresine sümkürür.. İşer..

İşte bu cennet parçası küçük milyonlar memleketinde zengin ve fakir bu çamuru süzerek içerler: İçecek su yoktur!

Halbuki bu memleketin etrafı çepeçevre yarılarına kadar karlı, hiç şüphesiz yüzlerce buzlu kaynak suları fıskıran dalgalarına doludur! Bırakça kilo metrelük mesafede hem!.. buna ne buyurursun.. Sıvri akıllı dostum? Burası (İğdir) denilen yerdir işte...

Halk Filesufu

Birimizin derdi Hepimizin derdi Uçuşan mikroplar

Sabahları saat sekizde Beyoğlu İstiklâl caddesinden geçiyor musunuz? Geçiyorsanız, görsünüz. Bu saatte, yahut bu vakitten öncekiler saat evvel, şehrin bu en büyük caddesini bir kara bulut kaplar. Bu mikroplar taarruzu, bu kara bulut nereden geliyor, diye şaşmazsınız. Fevkalâde bir hâdiseye yoktur. Hayır.. bir fevkalâdelelik yok.. ne zehirli gaz hücumuna uğramıştır, ne sis bastırılmış, ne şu, ne bu.. Hayır.. Temizlik işlerine alt bir iki kamyon, sıra dükkân, mağaza ve apartmanların önlerinde durmuşlar, çöp tenekelerini kamyonlara boşaltıyorlar. Elinde kürek bir amele, kamyonun üzerine çıkmış, çöpleri yerleştiriyor.

Bu hâdisede iki hata vardır: 1 — Çöp, hiç bir zaman bu şekilde kamyonlara yerleştirilmez.

2 — Çöp toplanması işi bu saatte değil, çok daha erken yapılır.

Bir mikroban, işe, mektebe giden küçük büyük on binlerce vatandaşın teneffüs cihazı içerisine taarruz ettirilmesinde bir sebep yoktur.

Birimizin derdi, hepimizin derdi olduğuna göre, bu mesele ile alâkadarlar meşgul olmalıdır.

Edebî roman: 3

Sen de seveceksin!

Etem İzzet Benice

Fena mı be mori, hem kariyı alırsın, hem de kucağa çıkmış bir çocuğu olur, ha senden, ha ondan! Yaşa be Hasan nasıl getirdin bu çocuğu?

Korkmadın mı be mezardan çocuğu almayı?..

Yabu bir hortlaksal.. İster misin komiserin odasında koskoca bir tabut yere uzansın. Sonra da çatır çatır açılıp, içine seni de alsın?..

Hasanın bu son söz de kulağına gelse:

— Birakın be sabahleyin maytabı, komiser kalktı mı?..

Diye kapıya biriken arkadaşlarını yardı, içeriye geçti ve... Delişmen delişmen söyleniyordu:

— Siz ahyonunuzu patlattınız ga-

liba, ben daha gecenin uykusunu yeni uyuyacağım!..

Ana bulunacak

Komiser Hasan dinledikten sonra:

— Eh bunun nasını çabuk buldururuz..

Dedi, ilâve etti:

— Allah ayaklarına dolaştırıyor. Nüfus teskeresi yazar gibi çocuğun da, kendisinin de adresini vermiş. Kolay, bari çocuğunu bırakacak, bütün bunları ne diye yazıyorsun?.. Sana kim soruyor? Bırak çocuğu çık git. Çocuğa ad mı verilemez: Babası Âdem, anası Havva işte bu kadar.

— Herde belki çocuğunu bulmak için yazmış olacak?..

Komiser bu mütaleayı kızgın karışladı:

— Bulacaksa ne diye bırakmış?.. Şimdi biz onu bulalım da aklı başına gelsin.

Hasana emretti:

— Sen bu çocuğu muhtara götür, anası bulununcaya kadar emzikli bir kadının yanına versin. Sonra ne yapacağımızı kestiririz.

Hasan:

— Peki.

Dedi, çocuğu gene kucağına aldı, odadan çıktı. Çıkarken kendi kendisine söyleniyordu:

— Görürsün, alı getirirsin, başına belâ ederler. Uykusuzluktan ayakta duramıyorum. Karakolda Allahın kulu yalnız ben miyim?.. Versin birisine yollasın muhtara. Oradan gelirsın, arkasından da başka iş buyurular.

uyudun mu Hasan, aç mısın Hasan, gülcün yerinde mi Hasan?.. diye kimse sormaz. İyisi mi gördün geç. Fakat, elimde değil.

Komiser odada yalnız kalınca Hasköy polisini telefonda aradı, vak'ayı anlattı, bulunan kâğıttaki adları söyledi:

— Bu kadını çabuk buldurup başına gönderin!..

Dedi, arkasından telefon santralından istedi:

— Müdüriyeti bul, ikinci şubeyi bana er..

Bekçi, polis, muhtar ayakta..

Hasköy komiseri bütün muhtarları topladı. Çocuğun kundağına ilişen kâğıttaki bütün adları saydı.

— Bu kadını şimdi bana bulacakmısın!..

Dedi, bekçiyi, polisi, muhtarları ayaklandırdı.

— En çok iki saat içinde bu kadını bulunmalıdır..

Diyordu.

En son komiserle haber verdiler: — Pipipaşa mahallesinde muhtar geldi.

— Hangisi?..

— Birinci muhtar.

— Şevket mi?..

— Evet..

Komiser, bir saman alevi gibi birden parladı:

— Neredendin şimdiye kadar, bunların hepsine ayrı ayrı mı dert anlatacağım.

Ve.. emretti:

— Gelsin!

Muhtar süklüm, püklüm içeriye girdi:

— Bırakmayacağım bir isim vardı. Ona gitmişim. Çağırıldığımı sonradan işittim, hemen koştum, bir buyruğunuz mu vardı?..

Muhtar, uzun boylu, enine boyuna, şışman, kalın kışıl, tabla yüzü, fakat daima aşağıdan konuşan, titrek konuşan bir adamdı. Komiserle, bu bir çift sözünü bile ederken bir bir günahın ödenmesine bağış istiyen bir suğu gibi konuşuyordu.

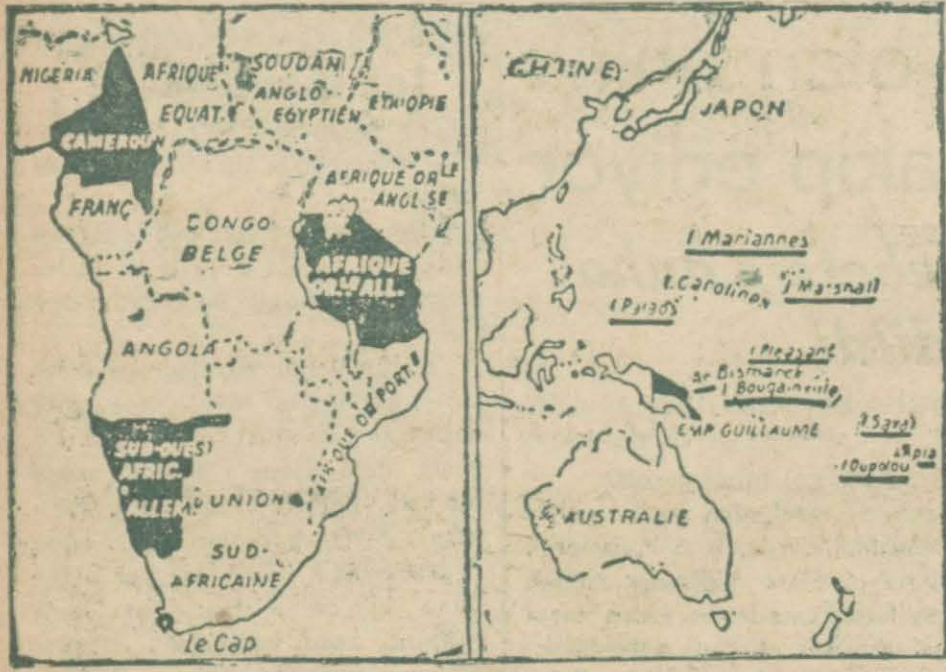
Komiser sınırları içinde başına buyruk yaşayan bir imparator gibi çalmış idi. Yarı alay, yarı doğru bir söyleyle:

— İş.. iş.. Baktım sizin bu işlerinizden, ne olacak?.. Sabah sabah ya bir dulun bir kaç kurusunu sızdırıyordun, ya satılık bir evin komisyonunu alıyordun. Bütün gününüz avanta para aramakla geçiyor..

Muhtar, o koca boyuna bosuna hiç te uyumyan bir kıvrımla komiserin önünde iki kat oldu:

(Devamı var)

Dünyayı korkutan talep

Almanın Afrika ve büyük Okyanusdaki eski müstemlekelerine umumi bir bakış

Eski İngiliz Hariciye Nazırı Çemberlayn böyle söylüyor

İngilizler Almanlardan aldıkları müstemlekelerin bir karışını dahi veremez

“Almanya müstemlekelerini geri alırsa, burada vücutte getirdiği bahrî üsler ve tayyare istasyonları ile dünya sulhu için önüne geçilmez bir tehlike teşkil edecektir...”

İngilizler ne siyasî, ne de iktisadî bakımdan Almanların müstemlekeye ihtiyaçları olmadığı iddiasındadırlar

Almanya, Hitlerin ve diğer devlet adamlarının nutukları -nın da teyit ettiği gibi, her gün biraz daha kuvvetlenen bir ısrarla müstemleke istiyor. Bu ısrar, İngiliz - Alman münasebetlerinin düzelmesine sadece mâni olmakla kalmayacaktır, belki de istikrara, sulha, iktisadî kalkınmaya ve beynelmilel ticaretin yeniden doğmasına da o kadar ihtiyacı olan bir dünya için yeni bir karışıklık unsuru olacaktır.

Alman talepleri sadece İngiltereye donmaktadır. Fakat Fransa, Japonya, Belçika gibi diğer devletler de pek tabii olarak bu taleple alâkadar olmaktadır. Fakat acaba bu talep ve ısrar olduğu noktada duracak mı? Mevzuu bahsolan mesele sadece manda altındaki arazi midir?

Almanların bu talebi de diğer taleplerinde kullandıkları li

Makalenin muharriiri eski İngiliz Hariciye nazırı B. Çarçil

san gibi müphem ve tefsire muhtaçtır. Almanları tatmin etmek için icap eden müsaadekarlık -

lar nelerden ibarettir? Müstemlekeler için ne çeşit bir hal tarzı bulunabilir? Bunları kimse bilmiyor.

Sir Edvar Grey 1913 ikinci kânununda Sir Rennel Rod'a şunları yazmıştı:

“Son senelerde geçirdiğimiz en büyük müşkülâtın, Almanyanın hakikatın ne istediğini kimsenin bilmediğinden ileri geldiğini söylüyordunuz. Haklısınız varmış...”

Filvaki Almanyanın dış politikasının daimi vasfı budur. Almanya her müzakereye ne ko-parırsa alıyor, «yedekçe istihası geliyor» ve çok geçmeden de yeni yeni şeyler istiyor.

Sir Edvar Grey mektubuna şöyle devam ediyor:

«Almanya, bir şey istedi mi, mutlaka onu elde etmesi lâzım geleceğini Lord Salsbury'e anlatmağa çalışmışlardı. Siz Fransa ve Rusya'yı sevmediğiniz için Almanya ile bir kavgaya tahammül edemezsiniz. Fakat bu vaziyet bugün için artık mevzuu bahsalamaz. İnfiyat devri çoktan geçmiştir. Eğer biz kendi dostluğumuzu vermede hazır bulunuyorsak, evvelâ dostlukları kazanmağa mecburuz.»

Hitler Rayhstagdaki nutkunda, Almanyanın, kendisinden müstemlekelerini almamış milletlerden hiç bir isteği olmadığını söylemişti. Diğer bir nutkunda da İngilterenin kendi topraklarından bir karış yer dahi feda etmemek suretile Almanyanın müstemleke taleplerini tatmin edebileceğini bildirmişti. Biz Almanyanın harpten evvel Afrikadaki Portekiz müstemlekelerine göz dikmiş olduğunu hatırlıyoruz.

Fakat şimdi, Portekizin müstemlekelerini satın satamayaca-

ğı mevzuu bahsolmaktadırlar.

B. Orts geçen mayısta Çatam Huzda verdiği konferansta demişti ki:

“1914 te Von Vagov Fransanın Berlin sefirine Afrikadaki müstemlekâtın Fransa, Almanya ve İngiltere arasında tahşimi için bir anlaşma yapmaları zarurî olduğunu söylemişti. Bizim anlaşmamız ise Belçikanın aleyhine olacaktı...”

Dikkat edilsin ki, bu sözler Almanyanın bugün istediği müstemlekelerle sahip bulunduğu zamanlarda söylenmişti. Onun içindir ki, Almanyanın, hiç bir itham altında bırakmaksızın istediklerini ve nihai anlaşmaya esas teşkil edebilecek olan şartlarını açıkça söylemesi lâzımdır. İngiltere için en kötü politika bölük bölük fedakârlıklarla bulunması olacaktır. Zira bu ufak fedakârlıklarla tatmin edilemeyecek olan Almanya, ilk müsait fırsatta yeniden taleplerde bulunacaktır ve nihayet te anlaşamamazlık devam edip gidecektir.

Almanların istedikleri müstemlekelerde hayat budur

Alman talepleri tetkik edilmeğe değer bir mahiyettedir. Yalnız bu taleplerin siyasî ve iktisadî sahada esaslarının ne olduklarının bilinmesi lâzımdır. Doktor Şaht'a göre, bu taleplerin esasları daha ziyade iktisadîdir. Halbuki Hitler'e göre daha ziyade siyasîdir. Almanya «kim-seden çalmayarak» bir müstemleke imparatorluğu vücutte getirmiştir. Halbuki bu imparatorluk muharebeden sonra galipler tarafından çalınmıştır.

Evvelâ iktisadî sebebi tahlil edelim: Ameri Hariciye nezareti enstitüsünde verdiği bir konferansında şunları söylemişti:

«Muharebeden evvel Almanyanın muazzam bir müstemleke imparatorluğu vardı. Bu imparatorluktan yüzde beş maddeyi iptidaiye çekiyordu. Yani ihtiyacının iki yüzde biri... Bu imparatorluğa kendi mamulâtının yüzde altısını gönderiyordu. Yani ihracatının yüz seksende bi-

HİKÂYE

YAZAN: Reşat Feyzi

Kadının avuçları..

Beni ısrarla evlendirdiler, ısrarla karımı sevmeye çalıştım. Fakat arkadaşlarımla ısrarına rağmen karımdan ayrıldım. Beraber yaşadığımız müddet topu topu 15 ayı geçmedi. Fazla tahammül edemedim. O da hürriyetine kavuştu, ben de... Onu, ayrıldıktan sonra, hiç özlemedim. Hatırlamadım bile.. Çünkü beraber bulunduğumuz zamanlar, bana öyle azap veriyordu, öyle gile doldurtuyordu ki, can taşıyan, bunlara dayanamazdım.

Sıdka - bu eski karımın ismidir - nerede idi, ne yapıyordu, nasıl yaşıyordu, bilmeyordum. Merak etmiyordum. Mümkün olduğu kadar ondan uzak yaşamak daha ziyade işime geliyordu.

Bir gün eski aşinalardan Cemileye rastgeldim. Beni görünce çılgin gibi, az daha boynuma sarılacaktı:

— Duydum, dedi, karından ayrıldın...

— Evet...

Halbuki muharebeden sonraki vaziyet için Ameri şunları söylüyor:

«Almanya 1933, 1934, 1935 senelerinde şark Afrikasında 1,429,415 liralık mal sattı ve aynı müddet zarfında 1,080,567 liralık maddeyi iptidaiye satın aldı. Bu farkı Almanlar başka yerlerde kullandılar. Yani açıkçası topu teraya - di. Arada lehine olan farkına tercih ettiler.

İngilterenin Kamerun müstemlekesine gelince, 1934 te bu müstemlekenin ithalatı yüzde kırk nisbetinde Almanyadandı. İhracatının dörtte üçünden fazlası ise yine Almanyaya olmuştu. Demek oluyor ki, iktisadî bakımdan gösterilen sebep yerinde değildir.

Siyasî bakımdan gösterilen sebebi de tahlil edelim:

Almanya, Avusturyayı bir kelime ile tutmağa muvaffak olabilecek bir vaziyette iken, bilâkis kamçılamıştır. Lord Greyin konferans teklifini reddetmiştir. Avusturyada müzakere halinde iken, Rusya harp ilân etmiştir ve en nihayet te mağlûp olmuştur. Acaba galip gelmeyecek miydi? Kendisinden ne merhamet bekliyebilirdik? Acaba kendisine ne tazminat verecektik? Belçika müstemlekelelerinden bir karış toprak kalamıydı? İngilterenin müstemlekelerinden acaba ne bırakılacaktı?

— Öyle oldu, iki sene var ki ayırıyoruz..

— Ben sana, daha evlendiğin gün söylemedim mi?.. O seni tatmin edemez.. Sen onunla oturamazsın..

Hoş beşten sonra, Cemile gülererek, kulağının dibine sokuldu, yavaşça:

— E... Şimdi ne yapıyorsun bakalım, dedi.. Rahat, asude bir hayat sürüyorsun...

— Çok iyiyim, dedim..

— Ama, heyecansız yaşıyor musun?..

— Yok...

— Sevmelisin.. Birini mut laka sevmeye çalışmalısın..

Cemilenin bu sözleri, bilmem neden, üzerimde anı bir tesir yaptı. Onu sanki, bir hayat ve aşk kâhını gibi, sadakat ve sadıllık ile dinlemiştim. Onun sözlerine inanmışım, hattâ.. Sonra, dikkat ettim. Cemileyi söyle bir baştan aşağı sızmıştım. (Devamı 6 ncı sayfadadır)

Güyan'a sürülen Türk polislerinin hakikî hatıraları: 3

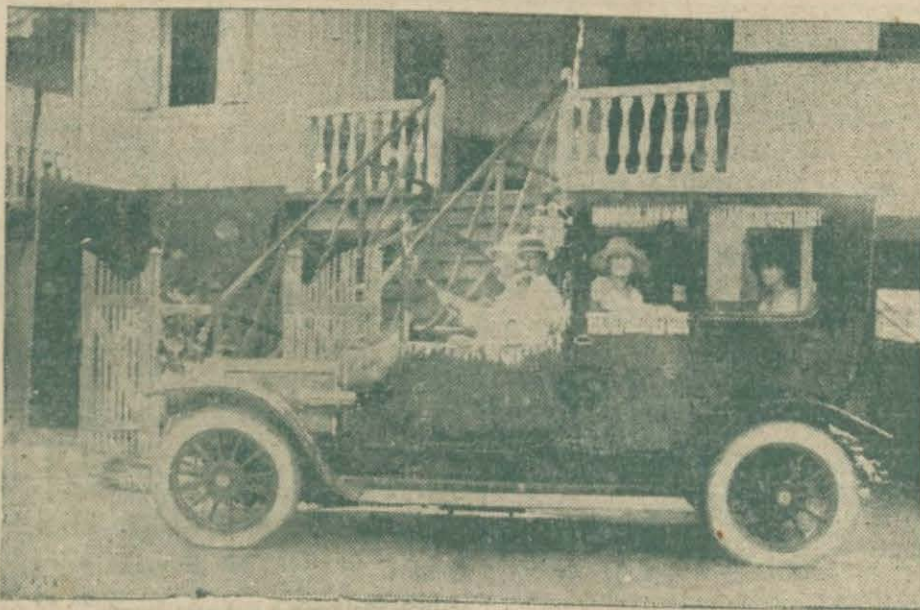
Türk polisi, tabancasını Fransız zabıtine teslim edemez!

Üzerime ateş yağıyordu. Fakat, itidaliyi kaybetmişim. Kendimi ateşten koruyacak yerde, parmaklık önünde yatan üç ölünün cesetlerini muayeneye koydum. Bu sırada inzibati temin ve ahalinin üzerine aramak maksadile müteferrikaya mensup on beş kadar polis memuru komiser Bay Hakkı Uralın [1] idaresi altında oraya geldi. İstanbul Polis umum müdürü Bay Nureddin [2] de bir otomobile Parkın kapısına gelmişti.

Ölümler üzerinden kaldırıldığım zaman caketim yırtılmış, saçlarım yüzüme serpilmiş, perişan bir halde idim. Gittim mi söylediler. Bir müfrezeye polis gelmiş ve benim askerî sanayi mektebinde iken tabif coğrafya hocam olan binbaşı Hamdi bey de bölüğü ile halkı dağıttığı için artık işim kalmamıştı. Esasen darmak tehlikeliydi de... Yavaş yavaş yokuşu turmanarak Babıâliye, oradan da Sirkeciye saptım. Vilâyet sokağına girmiştik. Karşıdan içerisi

[1] Halen Gaziantep kısmı idari reisidir.

[2] İstanbulda un ticaretille meşgul olduğunu öğrendim.

Güyan sindanındaki haptishane Müdrü keyf çaten bir koca göbekti

pür silâh Fransız askeri dolu bir kamyon göründü. Kendimi güya gizlemek için başımı caketimin yırtık yerini örten elim üzerine eğdim. Hızlı geçiyorlardı. Sonradan beni takip için gelmekte olduğunu öğrendiğim bu kamyonu da atlattıktan sonra Sansaryan hanındaki po-

lis müdürlüğüne gelerek masam başına geçtim.

Zihnim pek karışmıştı. Vak'ayı müteakip kaçmak ve tanıdığım namuslu kimselerin himayeleri altında gizlenmek pek mümkünken bunu yapmadım. Vazifemi gördüğümde öyle kani olmuştum ki, böyle bir teşebbüsüm lüzumsuz saydım.

Arkadaşlarla birlikte hem hadiseyi görüşüyor, hem de tabancamı siliyorduk. Nureddin beyin geldiğini haber verdiler. Dördüncü şube müdürü bay Sadeddin [1] ve birinci komiser bay Cemalle [2] birlikte derhal yanına çıktık. Telâşlı görünüyordu. Şöyle sordu:

— Vak'adan haberdar mısınız?!

— Evet...

— Park önündeki?..

— Hattâ Alemdar sineması önünden başladı.

— Şu halde, hadisenin yalnız şahidi misiniz?

— Hayır, dedim, aynı zamanda kahramanı.

Ve cereyan eden hadiseyi başından sonuna kadar doğrucu anlattım.

Geniş geniş nefes alıyordum.

— Şimdi ne yapacaksınız?

— En yüksek âmirim bulunan sizin istediğinizi..

Canı sıkılmıştı. Hiç şüphesiz müşkül bir mevkide idi.

— Peki, dedi, bir tarafa ayarlamayınız!..

Fazla bir şey konuşmadan ayrıldık.

Nurettin Beyin çok manalı surette tevcih ettiği ne yapacağınız suali beni de düşündürmeye başladı. Demek, yapılacak, yapılması zarurî olan bir takım şeyler vardı?.. Ne olabildi bular acaba? Bir polis umum müdürünü sıkıntıya sevk edecek kadar aykırı ve kanuna mugayir harekette mi bulunmuşum? (Devamı var)

[1] Halen Kastamonu polis müdürüdür

[2] Halen Orduda emniyet memurudur

Macera pe- şinde koşan Kadınlar

Hayat hasis kadınları nerelere kadar sürükliyebilir?

Başını getirene üç bin dolar verile- ceği ilân edilen bu kadın kim?

Buda bir başkası: Bir definenin sırrını öğrenmek için kendisini bir ihtiyara teslim eden kadın..

[Hayatta macera seven kadınlar çoktur. Fakat kendilerini maceraya bırakan bir çok kadınlar içinde aşağıda bir nümunesini yazdığımız kadına güç tesadüf edilirö

ENKALARIN HAZINESİ

Sıcak bir yaz akşamı Riyo dö Janeyroda bulunuyordum. Elektrik ışıkları içinde gündüze dönen geniş bulvarda büyük bir kalabalık vardı. Muhteşem Kopakka Bana otelinin kapısı önünde bir otomobil durdu. Son derece güzel bir kadın otomobilden henüz inmisti ki birdenbire sekiz el silâh patladı. Genç kadın yuvarlandı.

Silâh sesleri ortalığı karıştırmıştı. Katiller bu karışıklıktan istifade ederek kaçtılar. Kadının cesedini otelin holüne aldılar.

Herkes kendisini tanımıştı. Cenup Amerikasının esrarengiz güzellerinden Emilya Kavossa. Bu kadının eski enkaların hazinesini bulmuş olduğu iddia ediliyordu.

Lâtin Amerikasının bütün şehirlerinde bu kadın için dillerde dolaşan hikâye şudur:

Bundan beş sene evvel, evvelce sahne artisti iken, sevişerek parasız bir adamla evlenen madam Kavossa kocası ile birlikte cenubi Amerikaya gelmiş, Perüda, Enkaların eski peyi tahtı olan Kuzkoda yerleşmişler. Orada Hallet Burnet isminde tanidıkları bir İngiliz antikacı bir gün söz arasında bunlara demiş ki:

— Burada, Enkaların hazinesinin nerede saklı olduğunu bilen bir ihtiyar var. Bu ihtiyarın adı El Desianodur. Enkaların sakladığı hazineye ise kıymet biçmek mümkün değildir. 1532 denberi Peru fatihlerinden başlayarak, bugüne kadar gelen nesiller bu hazineyi beyhude yere arayıp durmaktadır. El Desiano ise Kuzko'da eski bir mabedin harabeleri içinde yaşamaktadır ve kimseyle konuşmamaktadır.

Bu muhaverenin ertesi günü Emilya Kavossa ortadan kayboldu. Kocas beyhude yere kendisini aradı, durdu. Altı ay geçti ve nihayet zavallı adam karısının mabet harabelerinde El Desiana ile birlikte yaşadığını haber aldı. Derhal harabeye koştu. Fakat mahzun ve sessiz tek başına geri döndü. İki gün sonra Kavossa'yı yatağında ipek bir ipile boğulmuş buldular. Buranettin gösterdiği yollardan gidilerek El Desiano ile Emilya Kavossa tevkif edildi. İhtiyar hiç bir şey söylemiyor ve yalnız başının işaretleriyle katilin kendisi olduğunu itiraf ediyordu.

Emilya, Enkaların hazinesinin nerede saklı olduğunu öğrenmek maksadile ihtiyarın metresi olduğunu itiraf etti ve hattâ kendisini münhasıran yanında alıkoymak maksadile ihtiyarın bir gece kocasını boğduğunu söyledi.

El Desiano idama mahkûm oldu ve hüküm infaz edildi. Emilyayı serbest bırakmağa mecbur kaldılar. Enkaların hazinesine gelince, genç kadın bu mesele için hiç bir şey söylemedi. Hükûmete ait eşyayı sirkat suçile kendisini itham etmek istediler. Fakat ortada müsbet bir delil olmadığı için bu tehdit te boşa gitti.

Bir kaç hafta sonra Burnet esrarengiz bir hastalıktan öldü. Bu meselenin şahidi olarak yalnız Emilya hayatta kalmıştı. Genç kadın Perudan ayrıldı, seyahate çıktı. Kocası kendisine hiç bir miras bırakmadığı halde, milyonerler gibi yaşıyordu.

Kadın tabiatı icabı maceraperesttir. Fakat onu en hayde tahrik eden şey, aşktan daha çok kuvvetli olarak tanıdığı paradır.

Bir harabedeğlerce bir ihtiyara metreslik eden tanınmış artistlerden Emilya Kavossa

Hiç düşündünüz mü? Çinde bir suçlu nasıl sorguya çekilir?

Çinde idama mahkûm edilenlerin kafalarının balta ile uçurulduğunu hepimiz biliyoruz. Fakat bir maznunun nasıl sorguya çekildiğini doğrusu bilmiyorduk. Yukarıki resimden öğreniyoruz ki, suçlu sorgu hâkiminin önüne getirilmezden evvel, yarı beline kadar çıplak soyulmakta, elleri arkadan ke-

lepçelendikten sonra huzura sevkedilmektedir. Sorgu esnasında iki jandarma ellerinde tutukları tabancanın namlusunu suçlunun şakağına tevcih etmektedirler. Hâkimin bir işareti belki de tabanca tetiğinin hareket etmesine kâfi gelebilir. Bu vaziyette suçlunun bütün yaptıklarını ve bildiklerini söylememesine imkân var mı?

lepleyendikten sonra huzura sevkedilmektedir. Sorgu esnasında iki jandarma ellerinde tutukları tabancanın namlusunu suçlunun şakağına tevcih etmektedirler. Hâkimin bir işareti belki de tabanca tetiğinin hareket etmesine kâfi gelebilir. Bu vaziyette suçlunun bütün yaptıklarını ve bildiklerini söylememesine imkân var mı?

Mermi kovanında bir hazine

Aç, sefil insanlar bazen nasıl milyoner olurlar?

Umumî harpte kimbilir kaç kişinin canına kıyan bir şarapnel mermisi fakir bir ameleği mes'ut etti

Tali insanı güldereceği zaman, yer ve mekân aramaz. Kendi memleketinde aç, sefil ve işsiz kalan bir amele, başka bir memleket, ekmeğe parası kazanmağa gittiği zaman, talii büyük bir lûtfuna uğramış ve dükkü zavallı amele, bugün dünyanın zengin insanlarından birisi olmuştur. Macar ameleleri bu büyük servetini bir mermi kovanı içinde bulmuştur.

Macaristandan kalkıp Fransaya giden Macar ameleleri Arden dağlarındaki kereste fabrikalarından birisinde çalışmağa başlamışlardır. Birgün, üç amele, içi çürük, kalın ve büyük bir ağacın kesilmesi için fabrika direktörlüğünden emir almışlardır. Ağacı keserlerken çürük kovuk içinden bir mermi kovanı yere yuvarlanmıştı. Ameleler bundan korkmuşlar ve patlamış bir cehenem makinesi zannederek mermi kovanı yanından uzaklaşarak fabrikanın mühendisine meseleyi anlatmışlardır. Çünkü, umumî harpte Arden dağlarında Almanlarla Fransızların arasında çok kanlı muharebeler olmuştur. Fransızlar bu ormanlardan geri çekilirlerken şurada, burada bir çok cehennem makineleri, patlamamış mermiler bırakmışlardır. Harp bittikten sonra bu mermiler bir çok insanların ölümüne ve sakat kalmalarına sebep olmuşlardır. Bundan dolayı Arden dağlarında çalışan bütün ameleler böyle mer-

Arden ormanlarında ağaç keserken, kimin hatrına gelirdi, burada bir define saklıdır?..

ra bu hazinenin hakiki sahibinin bulunması için gazetelere ilânlar verilmiş, muayyen bir müddet zarfında bu servetin hakiki sahibi çıkmadığı takdirde, bunlara teslim edileceği bildirilmiştir. Mühlet geçmiş fakat müracaat olmamıştır. Bu paraları ormanlar içinde gizliyen adamın, Almanların hücumundan ka-

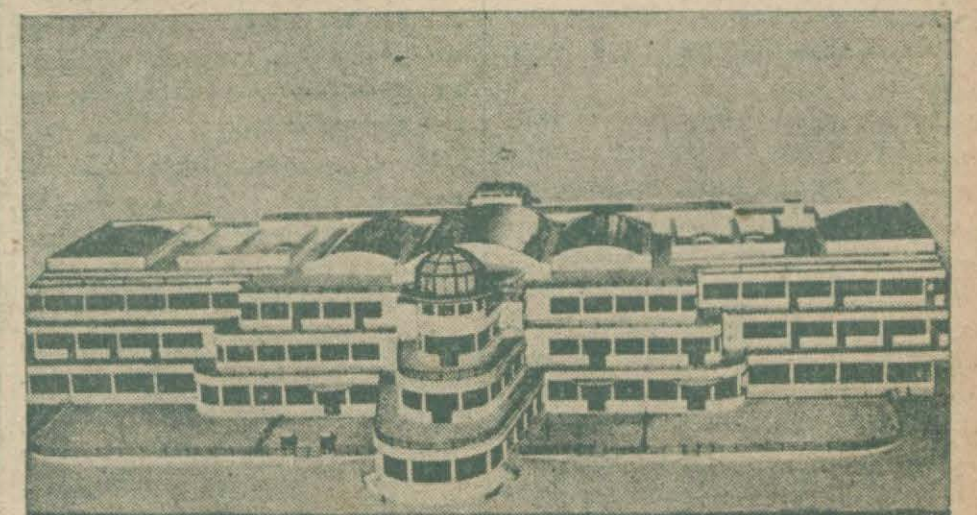
giden suları arasında acaba eski acı günlerin hatıra ve hayallerini mi seyrediyor, yoksa, halin güzelliğini mi?..

BEYOĞLU

SARAY	: Kızlar mektebi ve cinayete harp
TÜRK	: Türk inkılabında terakki hamleleri
MELEK İPEK	: Sevişmek arzusu
SAKARYA	: Rus-Japon muharebesi
YILDIZ	: Aşk şükranı
SÜMER	: Rose Marie
ALKAZAR	: Zafer yolu
TAN	: Zafer günü
ŞİK	: Beyazlı kızlar mektebi ve son uçuşu
ŞARK	: Ehli salıp muharebeleri
ASRİ	: Anne Karenin ve Yavrucuk (Şarlo)
ASTORYA	: Renkli peçe ve Ölüm ve zafer
CUMHURİYET	: Hindistan kahramanı ve Malek kaçakçı
ISTANBUL	: Yıldırım kaptan, Kukariçe ve Mekaud
FERAH	: Kan kardeşler ve Parisli şantöz
MİLLÎ	: Çapkın genç ve Kızıl çayır
HİLÂL	: Hortlak
AZAK	: Balalayka ve herkes ondan bahsediyor
ALEMDAR	: Denizler perisi ve Şarlo maskeli baloda
KEMALBEY	: Şafakta silâh sesleri ve İftirak adas
KADIKÖY	: İşte bahriyeliler
HÂLE	: Oskudar
HÂLE	: Mazurka
BAKIRKÖY	: Mîşel Strogof
MİLTİYADI	: Mîşel Strogof

Burje Taygare istasyonu

[Paris civarındaki Burje taygare istasyonu daha ziyade genişletilecektir. Hava seferlerinin artık muntazam tarifeyle tabi trenler gibi temin edildiği bugünlerde Burje istasyonunun bugünkü vaziyeti ihtiyacı temine kâfi gelmemektedir.

Yukarıda maketini gördüğünüz bina yeni Burje istasyonunda yapılacaktır. Bu binada otel, lokanta, hamam vesaire gibi yolcunun ilk ihtiyaçlarını temin edecek her şey bulunacaktır.]

Uç komite

Makedonya komite-
cileri arasında 13 yıl

- 3 -

Yazan:
Necmeddin Deliorman
Sofyada eski (Deliorman)
gazetesi başmuharriri

çetelerin mahalle teşkiline başladıkları bir yerde kalyordu, mezarlığın bir cephesini üzümlü bağları, yan cephesini kasabanın parkı işgal ediyor-

Bulgaristanda Pazarın kasabasında Türk camisine ve pazar yerine umumî bir bakış

mezarlığın muhtelif köşelerine yerleştirdikleri hususî bir takım adamlara: Heyyy... Gelmeyin... Geliyoyzzzz... Gibi bir takım korkulu ihtarlar yaptıkları ve bu gürültüler arasında daha emin olarak çalacaklarını tamim ettikleri anlaşıyordu. Arkadaşım, vaziyeti daha iyi görebilmek için mezarlığa bitişik olan bir evin köşesine kadar ilerledi. Ben bir parça geride kalarak intizar ettim. Beş, on dakika sonra yanına dönen Arif Necibin, gözleri yaşlar içinde idi. Zavallı arkadaş ağlıyordu.

Arkadaşım: "Komiteciler mezarlığı adanmış karıştırıyorlar. Mezarımı eşerek fiâk ile yeksan ediyorlar, bütün mezar taşlarını kırarak tesviye turabiyeye yapıyorlar. Her şey bitmiştir. Sabaha kadar bir tek mezar kalmıyacak, bütün ecdat çiğnecek, mazi, mahvolacak, dedi."

Elim, ayağım tiril, tiril titiyordu. Şu gözümün önündeki yıkık taşlar altında benim de dedem ve ecdadım yatıyordu. İçim fenalaştı. Fakat, Böyle yüzlerce mütecevüz karşısında gece yarısı iki Türk gencinin vazifesi, sinir ve nefsine hâkim olarak temkinli hareket etmekten başka bir şey olamaz. Lâzım geldiğini düşünerek ağlayan arkadaşımı teskine çalıştım.

Derhal bir karar vermek icap ediyordu. Arkadaşıma: "Haydi dönelim, dedim. Meyus ve bitkin bir halde tenha sokaklardan kasabaya doğru dönerken, kararımı verdik. Bu gece, ne yapıp, yaparak bu heriflerin sabaha kadar mezarlığı bütünü bütün yıkmalarına, sırtlanlara gibi karıştırmalarına mani olacaktık."

Doğru, kasabanın kaymakamlığına gittik. Nübetçiye kaymakamı sorduk...

Kaymakam Vazelif, genç ve toy bir Partizandı. Asayişinden mesul bulunduğu bir memleket içinde mezarlıklar yıkılıp, mezarlık bekçisinin kulübesi yakılır, itfaiye gider gelir de, onun haberi olmaması imkânı olur muydu.

Her şey bervechi peşin düşünülüp, tasarlanmış, Türklerin müraaatlari yerine getirilmemesi için kaymakam kendi izini kaybetmişti. Jandarmaya, kaymakamın nöbetçi çavuşunu sorduk, o da ortadan kaybolmuştu. Jandarma bizimle alay etmek istiyerek: "Kaymakam zannedersen, kiliseye duaya gitti, dedi."

Filhakika Hristiyanlar, o gece, dinî yortuları münasebetiyle kilise-lerde sabahlara kadar ibadet ederek, ellerinde mumlar, sokak ve cadelerden geçerek evlerine dönerler. Bu bir dinî âdettir, fakat, kaymakamlıktaki jandarmanın bize manidar bir surette kaymakam Vazelo-fun kilisede bulunduğunu söylemesi, esasen bizce şüpheli olan işin yüzünü bir kat daha aydınlatıyordu. Çünkü, mezarlık hâdisesi gelişigüzel tesadüfi bir iş olmayıp, Müslüman cemaati ile kasaba belediyesi arasında on, on beş yıldanberi sü-runcemede kalmış muallâk bir mesele idi. Çünkü, kasaba kalabalıklaşıp genişledikçe mezarlık, 16 bin ufultuş modern bir kasabanın en mutena bir kenarında, göz önünde, ve Dobruca komitelerinden bazı

du. Belediye, burasını senelerden beri istilâk etmek istiyor, biz Türkler de razı olmuyorduk. Amma, Bir şartla. Ecdadımızın mezarlık içindeki kemiklerini Belediyenin Türklerle vereceği başka bir yere tedrici surette naklederek mezarlığı boşalttıktan sonra... Kanun bize hak veriyordu. Ve bizim bütün istinatgâhımız da bu kanun idi. Yarısı Türk olan kasabanın sakinleri par-kın genişletilmesinde de müttefik idiler.

Maamafih, bize 76 dönümlük bir mezarlığı rızamızla terkederken, kemikleri nakil ve ölenleri defnedecek kasabaya yakın muvafık bir yerin ayrılmasını da istiyorduk. Gelip geçen bazı belediye reisleri bu işi muvafık bir şekilde halle çalışmırlarsa da muvaffak olamadan Partizanlar tarafından azledilmişlerdir.

İnsanî düşünceli bir çok Bulgarlar, böyle nazik ve mukaddes add edilen yerlere ait işlerin hallini ka-nuna bırakmanın minasip olacağı-nı söylüyorlardı. Bu fikre biz Türklerin hiç bir itirazı yoktu.

İşte bu vaziyet içinde iken, Dobruca komiteleri ile şımarık gayri kanunî Bulgar teşekkülleri Razgrad mezarlık hâdisesini meydana getirmişlerdir. Bizim bilâhare öğrendiğimize göre, mezarlıktaki taşlar kırılıp, tesviye turabiyesi yapılırken, ellerinde kazma küreklerle iş gören vatanî teşekküller mensuplarının başında (Bulgar Milli Leji-yon) teşkilatının Razgrad şubesi reisi Hubançef ismindeki bir genç ve mutaassıp papasla, bizzat kaymakam Vazelif ve üç yüz kişi kadar gayri mesul sovenist Türk düşmanı gete ve millî teşekkül azaları bulunmuşlardır. Biz, önce Arif Neciple birlikte, sayet, bir tecrübesizlik ederek mezarlığı içine doğru bir parça daha sokulmuş olsa imişiz, öldürüleceğimiz muhakkak imiş, çünkü, gizli, gizli bu hâdiseyi haftalardan, aylardan beri hazırlayanlar, silahları, bıçakları ve hattâ bombaları ile mezarlık yerine gelmişler ve Türkler tarafından bir tecavüze maruz kalacak olurlarsa kendilerini müdafaa etmek üzere bütün tertibatı almışlardır. Biz, mezarlığa yakın bir yerden meşaleli hayaletleri seyrederek, heyyy... Gelmeyin... falan diye nağra atanlar, gûya Türklerin yapacakları mezarlık müdafaa-sını, mezarlığı eşeliyenlere haber verici münadiler imiş.

Bundan maada, Türk mahallelerine birer, ikişer gözcü konmuş, ve sayet. Türklerde bir kumandanma görülecek olursa, bu bekçiler gidip icap edenlere haber vereceklermiş. Hey... Gidi hey... Partizanlar ve çeteler elinde kendi benliğinden esasen çoktan bıkip usanmış olan zavallı Türklerin gücü kuvveti, ağlamaktan başka neye yetebildirdi? Türk, boğazlanıp, kanı akıtılır, (Hasan terzi, (Yunus aptal), (Karakocalar) da olduğu gibi, gözü önünde cebren namusuna geçildikten sonra bile, yalnız ağlar. Ve Allahına dualar ederek, düşmanlık edenlerin belâlarını istemekten başka kimseye bir şey diyemezdi.

(Devamı var)

HİKÂYE

Kadının
Avuçları.

(Dördüncü sayfadan devam)

Cemile, ne kadar da güzelleşmiş, olgunlaşmıştı. Onu bekâr-lıktan, eski çapkınlık zamanından beri tanıyordum. Fakat, şimdi o daha nefis bir kadın olmuştu. Sözü, sohbeti, hali ve tavrı bir erkek üzerinde öyle heyecanlı bir mîknatıs oluveriyordu ki...

O gün Cemileye söz arasında: — Ne harikulâde şey olmuşsun, dedim.

O güldü, ince parmaklarıyla ya-nağıma bir fiske vurdu:

— Sus, dedi, hemen yaramazlığa başlama...

Gözlerini havaya dikerek ilâve etti:

— Ben artık yaşlı başlı bir kadımdı oldum. Az zaman mı geçti. Yaş 33.

Cemile, benden hiç bir şey saklamazdı. O, sahiden 33 ya-sında gevrek, olgun, mis gibi bir muz halinde idi.

Bir hafta sonra, Cemile ile tekrar buluşmak üzere ayrıldık. Vadeli gün geldi, çatı. Süslendim, püslendim, Cemileyi, beni beklediği pastacıda buldum. Görtür, görmez içime bir sıcaklık doldu. Kalbim daha hızlı atmağa başlamıştı. Onu, bugün daha nefis bulmuştum. Aman, ne güzel şeydi o... Et-raftaki insanlardan sıkılmamam, onu oracıkta, tutup öpüverecektim. Yumuşacık eli üzerine dokundurduğum dudaklarımı bir türlü ayırmak istemiyordum. Cemile, kendine çok yakışan, koyu yeşil bir kostüm giymişti. Şekerci kûlâhına benzi-yen sivri bir de şapkası vardı. Kâfir, öyle bir fiyaka ile yana eğmişti ki... Göğsü açıktı. İnsanın içini ırperten bir titreme vardı göğsünde.

— Geç kaldın, Ahmet, dedi...

— Neden canım... Tam va-

kit...

— Sekiz dakika geciktin...

— O kadarlık kusura bak-

ma... İşim bitmedi.

— Elini avuçlarımda sıkıyor-

ğum:

— Beni de artık, ilk randevüye gelen toy bir mektepli deli-

kanlı yerine koyma... Canım...

İşim ancak bitti ve işte geldim.. E nasılsın bakalım.. Hemen kalkalım mı?..

Masanın üzerine baktım. Cemile bir kakao içiyordu. Bana:

— Sen de bir şey iç te öyle

kalkarız, dedi.

Hayatımda ilk defa girdiğim bu pastahane Cemilenin güzel hatırı için bir acı kahve de ben içmeğe tabii mecburdum. Biraz ötede duran garsona benziyen bir adama:

— Bir kahve getir, ama, sa-

de olsun.

Diye seslendim.

Cemilenin gözlerinin içine bakıyordum. Orada ne tatlı bir baygınlık ve derinlik vardı. Elini hâlâ avucumdan bırakma-

mıştım. Bir beyaz güvercin gibi o elleri okşuyordum. Öyle bir halde idim ki, kahveyi sabırsızlıkla bekliyordum. İçip hemen, dışarı fırlayacak, Cemile ile şöyle baş başa kalacak bir yer arı-yacaktım. Bu hissimi ona da açtım:

— Yerimde duramıyorum, yavrum, dedim.. O, başını sal-

ladı, güldü:

— Benden mi sıkılıyorsun?..

— Evet, dedim, şu halim, da-

ha doğrusu şu halimiz beni öyle sıkıyor ki..

— Maşallah sen, ben görmü-

yeli almış, yürütmüşsün... Bu ne hararet?..

— Seni seviyorum Cemile... Vallahi seviyorum.. Hem bili-yorsun ki bu aşk yeni değil, çok eski bir mazisi var... Canım Cemile..

O kadar dalmışım ki, Cemi-lenin adeta ağzının içine girecek gibi, ona sokulmuştum. Masanın üzerine bir küçük tepsi ile kahve fincanı sürüldüğü vakit ancak kendime geldim. Garso-nun sesi, kulağımda bir fırtına tesiri yaptı:

— Buyurun Bay Ahmet...

Birden irkildim. Sesi tanıyordum. Döndüm baktım. Beyaz bir gömlek giymiş olan bu kadın garson, benim eski karım Sıdka idi..

Reşat Fevzi

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

Öğle neşriyatı:

Saat 12,30 plâkla Türk musikisi, 12,50 havadis, 13,05 muhtelif plâk neşriyatı, 14,00 son.

Akşam neşriyatı:

18,30 plâkla dans musikisi, 19,00 Şehir tiyatrosu komedi kısmı (İsmarılama koca), 20,00 fasıl saz he-yeti, 20,30 B. Ömer Rıza tarafından arapça söylev, 20,45 fasıl saz he-yeti 21,15 orkestra, 22,15 ajans ve borsa haberleri ve ertesi günün programı, 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları, 23,00 son.

1 — Öğle neşriyatında saat 13 den 14 de kadar Güneş klübünden naklen Güneş korusu.

2 — Akşam neşriyatında saat 18,30 dan 19 za kadar Güneş klübünden naklen Bay Bedri Rahmi tarafından konferans (Resim ve ressam.)

Yakında yeni
göçmenler geliyor

Bir müddettenberi durmuş olan göçmen nakliyatı yakında yeniden başlayacaktır.

Yeniden gelecek göçmenlerin iskân işleri için tedbir alınmaktadır.

Dobruca Türklerinin anavatanı getirilmeleri için Hükümetimizle Romanya Hükümeti arasında akde-dilen itilâfname mucibince bu göçmenlerin Haziranda nakline başlanılacaktır.

Beygirlerin kanı
muayene ediliyor

Belediye hududları dahilindeki kazalarda bir teşiri sanide başla-mış olan reum mücadelesi ikmal edilmiştir. Mücadele esnasında kazalarda bulunan beygirler elden geçirilmiştir. Bu hayvanlardan alınan kanların küçük sıhhiye baytar mektebindeki laboratuarda muayene-leri yapılmıştır.

Doktorlarımız
Parise gidiyor

24 Temmuzda Pariste toplanacak olan arsi ulusal çocuk Psychi-atris kongresine memleketimizden de bir çok çocuk hastalıkları mü-tehassısları iştirak edeceklerdir. Kongre 24 temmuzda başlayacak 28 temmuzda nihayet bulacaktır.

Ne kadar konserve
Et yiyoruz?

Belediyeye gönderilen bir ta-mimle İstanbulda bir senede istih-lâk edilen konserve etin kilo itibarile acele tesbiti istenmiştir. Memleketin et konserve ihtiyacı şimdiden tetkik edilmektedir.

Şaka

— Öyle bir iskarpin istiyorum ki içi geniş ve rahat olsun, amma dışardan da dar ve küçük görünsün.

— Elbette telefona cevap verecek-sin, ben seni buraya ne diye aldım?

Eski İstanbul batakhaneleri:

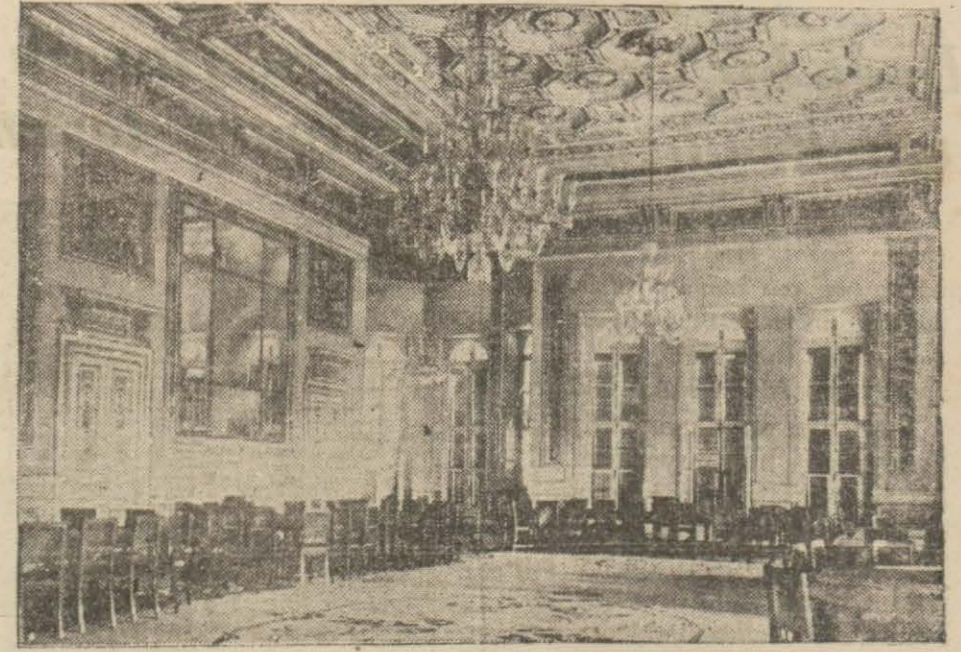
KUMAR..

Yazan: M. S. ÇAPAN

Halk arasında kumarçe-
şitleri, kumar anlayışı

Palamut, Apanas, yalama, tek düşür-mek..dedikleri kumar nevelerinelendir?.

- 3 -

İstanbul halkının bir aralık hem kesesini hem kanını emen meşhur Yıldız kumarhanesinin salonu

Kesik kâğıt — Zımpara kâ -ğidile kenarları hafif hafif alı -nan iskambil kâğıdı. [Bu kâğıt, yandan kesilirse, ikili, üçlü, dört-lü ve ilâh gibi boşlar, tepeden kesilirse bey, papaz, kız ve vale gibi makbul kâğıtlar alınır. Bir kumar hırsızı bu cinsten kâğıt-larla oynarken, ona göre keser, daima doluları alır, boşlar «ena-yi» ye kalır. Böyle kâğıtla piket, basma gibi oyunlarda çok isti-fade edilir.]

Posta — Para çık, miktar söy-le..

Peniz et — Söyle, haber ver.

Tüymek — Kaçmak, savuş -mak. «Baktım herif malları kay-bedince su koyverecek, hemen tüydüm!» [Külhanbeyi argo -sunda da aynı manada kullanı-lır.]

Akoza = Ağüze — Sağlamaş-tır. söyle haber ver.

Pıyaytos — Yakalanmak, tu -tulumak. «Öküzler elimde idi, e-nayi (aç elini!) diye saldırdı, pıyastos oldum!»

Maya — Sulu, arsız. «Ömer-mi, keriz ettiğini görürse, ya -kanı hiç bırakmaz, mayanın bi-ridir.»

Bizden — Kurnaz, açığöz. «Hasan bizdendir, korkma, is-tediğin gibi işle!»

Bitli — Az paralı, hiç parasız.

Toka et — Ver. «Toka et mal-ları bakalım!»

Tirbişür — Kumar hırsızı. [Bu tabir beynelmileldir.]

Bayılmak — Cepteki para -ların hepsini kaybetmek. «Dün bakara oynadım, bütün para -ları bayıldım.»

Haybeden oynadı — Cebinde para yokken kumar oynamak. «Cebinde meteliği kalmamıştı. Haybeden oynadı.»

Şano — Posta çıkılan para -nın önüne konulan miktar. «O-tuz beşin biri önüne, at baka -lım!» [Önüye tabirinin kumar argosunda adı, «şano» dur. O -tuz beşin biri, yani otuz beş ku-ruşun bir kuruşu önüne demek-tir. Düşes, dübeş, düsse atan, 35 kuruşun tamamını kazanır, dört çahar, dubara, hep yek -atan kaybeder. Şesbeş atan yal -nız şanodaki bir kuruşu alır, iki bir atarsa yine şanoyu, yani bir kuruşu kaybeder.]

Kavanço — Değiştirmek, ay -ni cinsten bir şeyin yerine baş -kasını koymak. «Kahvecinin ge-tirdiği kâğıtları çaktırmadan kaldırdım, cebimdeki doktorlu kâğıdı hemen kavanço ettim.» [Klüplere, sosyetelere, anfa-mi, oyunlara giren sık, gösterişli tibrişörler de böyle yaparlar, klüplerde ve sosyetelerde oyna-mak için veblen kâğıtları, bir kolayını bulup ceplerine in-dirirler, onların yerine cep-lerindeki işaretli kâğıtları kol-lar. İşte kavanco budur.]

Lipiron — Oyun oynayıp ye-nildikten sonra kaybedilen pa-rayı vermek.

...[Bu tabir rumcadır ve bir de şarkısı vardır:

Lipironi, lipironi!
Nefayes kayimeni!
Avriyo, pernis.

İskorva, koromidi!

Kement — Hırsızlıkla tibri -şörlükle para kazanmak, boğ-mak. «Otuz askeri vardı, bir sa-atın içinde kementledim!»

Araklamak — Çalmak. [Kül-hanbeyi argosunda da aynı ma-nada kullanılır.]

Halalim — Enayi, aptal, ku -mar hilelerini yutan adam.

Şanjör — Fiş verip, para alan adam. Sarraf. [beynelmilel bir tabir]

Kruppe — Bakarada kâğıt da-ğıtan, para hesaplarını idare e-den.

Kafa — Figüran. [Bu adam-Onlu, papaz, vale ve kız gibi.

Kafa — Fiküran. [Bu adam-lar, hile ile parası alınacak za-valının oyun oynayacağı masa-ya oturtulur, önlerine çok para konur, enayi çok parayı görün-ce heveslenir. Kafalar, büyük bir hırsla oyun oynarlar, bu a-damlar gündelik tutulur. Ena-yinin bin lirası da alınsa, kafa-ların alacakları 3-5 ve en faz-lası 7 liradır.]

Kamış koy — Aralarını boz. Kurnaz, hilekâr oyuncu aley -hine enayi oyuncuya gıyaben söz söylemek. Sonra onunla oyna-mak. «Kamış koy da ben ya-pışayım!»

Takım — Kumar alâtı. Zar, kâğıt, fiş, sabo, tabelâ ve ilâh.

Ölü — Crvah zar. İşaretli kâ-ğıt iskambil. «Ölüyü ortada bı-rakmak doğru değil, hemen kal-dır!»

Enayi — Sersem, aptal, her türlü hileyi yutan.

Ayna gibi oldum — Paraları-mın hepsini kaybettim. «Dört zarda ayna gibi tertemiz oldum.»

Kamış koyma — Ara bozma.

Su koyverme — Sulanma, ar-sızlanma.

Mikrop — Düşkün kumar hır-sızı, kumarın bütün hilelerini bilen adam, fendbaz. [külhan-beyi argosunda resmî ve sivil polis].

Palamut — Bakarada yapı-lan bir nevi hile. [Palamutun bir çok neveleri vardır. En belli başlısı (beşli palamut) tur. Mü-teaddit formülleri vardır. Tıpkı bir şifre gibidir. İskambillerin tanzimile yapılır. İşte bir for-mül:

2655700883532

4401320064

3014106403074

0002762654

800793232520

36000782650

300644064100

1772

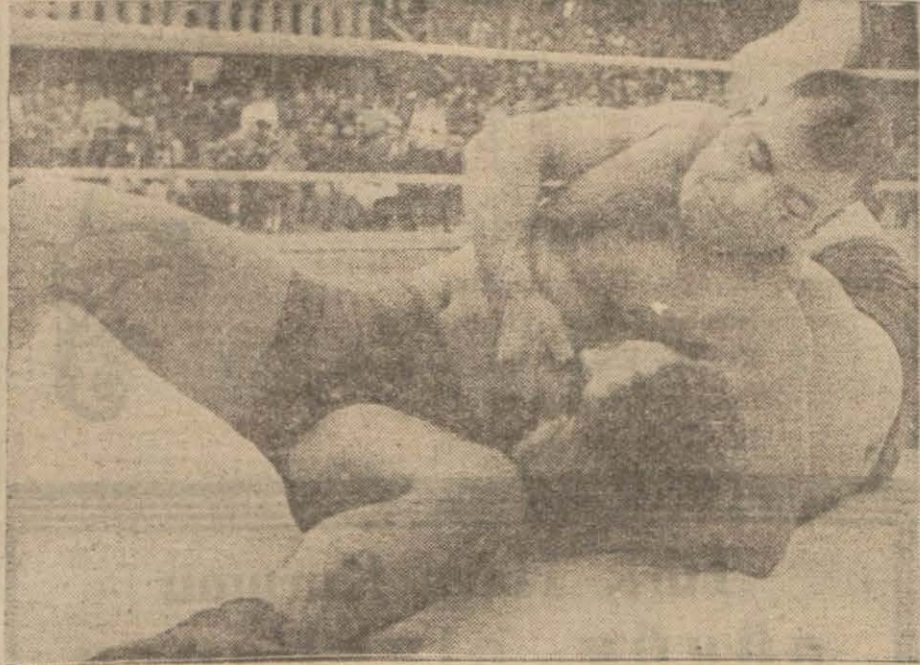
Bu formüldeki rakamlar, is -kambil kâğıdının sayılarına mukabildir. Meselâ, (2) rakamı ikili, (6) rakamı altılı, sıfırlar da papas, kız, vale, onlu karşı-lıdır. Bu şifreye göre, evvelâ ikili ele alınır, üstüne (6) lı konur, daha üstüne (5) lı yine bir (5) lı sonra yedili, yedilinin üstüne iki surat ve ilâh.. konu-larak devam edilir. Bu suretle tam seksen beş kâğıt üst üste -formüldeki gibi - tanzim edilir-se, meydana bir palamut çıkar. (Devamı var)

SPOR

Tekirdağlı Hüseyin
ve Dinarlı güreşi

Bu iki pehlivanın hikâyesi
meşhur su-yol-
cunun hikâyesine benziyor

Yazan: M. Sami Karayel

Dinarlı Mehmet İstanbulda yaptığı son maçında

Yazma başlamadan evvel gayet enteresan bulduğum bir hikâyeyi arz edeyim.

Geçen cumartesi eski baş pehlivanlardan meşhur Sarı Hafızın ustası Cemal pehlivanı ziyarete gitmiştim. Biraz hoş beşten sonra, doksanlık su yolcu Mehmet pehlivan da geldi. Yarın saat geçmeden meclis eski sayılı pehlivanlarla çevrildi. Konuşuyoruz... Bir aralık Cemal pehlivan su yolcuya sordu:

— Usta, Sultan Mecidin baş pehlivanlarından Akkoyunlu Karabekir pehlivanı şahsan gördün mü? Nasıl bir adamdı.

Su yolcu, düşünmeden şu cevabı verdi:

— Evet; Sultan Aziz devrinde Hicazı giderken gördüm. Hattâ onu karşılamak için Yemen iskelesine yüz kişiden fazla kalabalıkla gitmiştik... Ben daha gençtim.

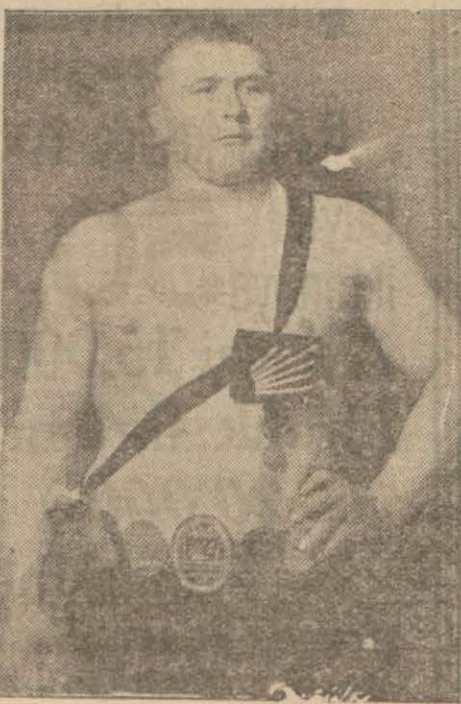
Cemal pehlivan sabırsızlıkla su yolcunun sözünü makasladı ve merakla tekrar şunları sordu:

— Zamanımızda Karabekire benzeyen bir tip gösterebilir misin?

Su yolcu istifini bozmadan:

— İlâhi Cemal, nerede böyle bir tip adam; kimi gösterebilirim? O, hiç bir pehlivana benzemiyen kalıpta idi. Ben, güreşini görmedim. Fakat; Hicazı gitmek üzere İstanbula geldiğini Sultan Aziz haber almış kızlar ağasını misafir olduğu eve yollamıştı. Ben de o evde idim. Ağa, Akkoyunluya padişahın kendisini görmek istediğini ve selâmını tebliğ etti. Saraya gideceği sabah vücudunu masajla beraber yağlamak için soyundu. Yağlanırken gördüm.

Kara yağız, uzun boylu, yüz yirmi okkalık, kulak ibiklerinden omuzlarına doğru yayılan kalın ve yağız bir ense,

Tekirdağlı Hüseyin

saftı adalı bir vücut, karnı çekik ve yağsız bir adamdı. On dakika kadar çıplak gördüğüm bu pehlivanın vücudu daha hâlâ gözlerimin önündedir.

Su yolcu coşmuştu. Nargilesini bir iki fokurdattıktan sonra:

— Cin Aliyi işitmişsinizdir. Yetmiş okkalık bir pehlivandı. Parmakları kıvrık bir mence neye benzerdi. Bir gün Akkoyunlu ile bir köyün harman yerinde karşılaşmışlar. Harman yerinin birinde dikili cadır kazıkları varmış... Cin Ali Karabekiri paçalarından kaptığı gibi sürmeğe başlamış, nasılsa cadır kazıklarına ayakları takılan Karabekir yuvarlanıp açık düşmüş... Cin Ali de galibiyet temennasını basmış. Kazara yenik düşüğünü gören Cin Ali hiç sesini çıkarmadan meydanı uzaklaşmış.

Aradan epey geçtikten sonra; tekrar bir koy düğününde karşılaşmışlar, güreş yerinin yüz metre kadar ötesinde kocaman bir çaltı yığını varmış. Akkoyun-

Okuyucularla
Baş başa

İstanbulda Kahvehaneler çok fazla

Taksimde oturan Adnan Sadık imzalı bir okuyucumuz yazıyor: "Son zamanlarda bir şeye dikkat ediyorum. İstanbulda gün geçtikçe kahvehane sayısı çoğalıyor. Her semtte, o semtin haline, hususiyetine göre kahvehaneler açılıyor.

Bir zamanlar İstanbulda 500 - 600 kadar kahvehane olduğu söyleniyordu. Şimdi, zannedirim ki, bu mikdar artmıştır. Meselâ, son zamanlarda Beyoğlunda, caddenin iki tarafı da kahvehane, çayhane, pastahanelerle doldu. Şehrin İstanbul tarafında, diğer taraflarda da öyle. Bu gibi yerlerin çoğalması iyi midir, fena mıdır?.. Bu hususta herkes mülaka fenadır, hükümünü verir. Çünkü kahvehaneler, ötedenberi biliriz ki, birer tembel yatağıdır.. Tuhafı şu ki, her açılan kahvehanede pek âlâ müşteri bulabiliyor.

Bana öyle geliyor ki, kahvehane sayısı, tehde tedimeldir. Çünkü buralara maalesef, bütün takyidata rağmen, gençler, bazı mektep talebeleri de devam ediyor. Kahvehane neye gitmek, devam etmek ihtiyacı, fena bir şeydir. Bu kötü itiyadı ortadan kaldırmak, hiç olmazsa, yeni yetişen gençlere bunu aşılacak lâzımdır..

SON TELGRAF — Bu okuyucu nuz dilinde hikâye eder. Hakikaten kahvehane meselesi, ciddi bir şekilde ele alınmaya değer. Alâ-adarların nazarı dikkatine arz ediyorum.

lu Aliyi istemiş, kapışmışlar. İlk elde Aliyi bastırmış meşhur oyunlarından biri olan şak kundesini Aliye geçirmiş... Ali kurtulmak için öne atılıp kaçmış, Karabekir oyunu bırakmayıp sürmüş, yani biri sürmüş, o kaçmış nihayet çatı yığının önüne gelmişler, Ali tekrar oyundan kurtulmak için ileri atılmış ve Bekirin zorile çatı yığının içine girmiş, Bekir kovmuş, Ali kaçmış on metre genişliğinde bulunan çatının içinde hiç görünmedikleri halde bir tarafından girip öbür tarafına çıkmışlar, öbür tarafa çıktıkları zaman her taraflarından kan fısırlıyor-muş, fakat; Şak kundesini daha hâlâ Karabekirde imiş. Nihayet; Ali pes etmiş bırakmış... İşte; Akkoyunlu...

Su yolcu hikâyeyi burada keserken dedi ki:

— Bugünün koca Yusufu da Karabekiri de Tekirdağlı Hüseyindir.

Söyle bir düşündüm; neler görmüş, dünyaya neler göstermiş olan Türk güreşi bugün ne haldedir.

Geçen teşrinievvelde yarılan serbest güreş müsabakalarından bugüne kadar bir Dinarlı ve Tekirdağlı Hüseyin dedikodusudur gidiyordu. Gazetelerin sayfeleri günlerde hattâ aylarca bu iki pehlivanın dedikodusile doldu boşaldı.

Nihayet; Tekirdağlı Hüseyinle, Dinarlı bir tertip eseri olarak geçenlerde Aydında buluşup güreştiler. Dinarlı kolu incinerek meydanı terketti.

Biraz sonra; İzmirde kapıştılar. Dinarlı bu sefer de kolu incinerek beş dakikada meydan yerini terketmiş oldu.

Mülâyim de; Taksim güreşinde Tekirdağlıya parmağın in-

— Küçük bir tahminde bulundum da onun için... Meselâ sizi bir sandalyeye bağlasalar, yanınıza bir fiy barut koysalar, barutun üzerine de bir mum sokup yaksalar.. Siz mumun yanıkça alevin yavaş yavaş baruta yaklaşmasını gözlemlenizle takip etseniz... Aman Allahım!

Con misafirin şakakların dan ter döktüğünü gördü ve işi alaya vurdu:

— Muhteşem bir manzara doğrusu! dedi.

Yunanlı yüzünün terini sildi. Elleri hafice titriyordu.

— Evet, dedi, hattâ çok muhteşem bir manzara!

Leksman merak etti:

— Böyle bir hâdis oldu mu?

— Evet, bundan bir çok zamanlar evvel, Arnavutlukta böyle bir hâdis basından geçmişti. Fakat bu menhus herifler ara sıra bu hâdiseyi bana hatırlatmaktan geri durmıyorlar.

Kara bu menhus heriflerin kim olduklarını ve nasıl olup ta-

Tarihî roman: 3

MUSA ÇOCUKLARI

Yahudi tarihinden canlı menkıbeler ve
İbrahim Peygamber

Äzer doğruldu:

— Çoktan.. Babilde yaptırıldığı cennet, cehennem.. mabutları öldürecek diye göklere ok atmalar.. ahaliye hakaretler, zulümler.. bütün taşkınlıklar delilik değil de nedir? (9)

Melike, kekeledi:

— Şimdi de gebe kadınlara.. doğacak çocuklara mı sıra geldi?

— Evet.. memurlar tahkik ediyorlar.. ebeler ev ev geziyorlar. Gebe kadınları alıp götürüyorlar.

— Ben ne yapacağım?

— Sıkıldığım o ya! Yetmiş yaşına geldim (10). züriyetim olacak diye seviniyordum. Talisizlik..

— Bir çare yok mu?

— Yok.. mahallede herkes gebe olduğunu biliyor. Memurlara her halde haber veren olacaktır.

Melike, teessüründen, korkusundan donmuştu. Haziran akşamının ağır, durgun havası içinde alında, şakaklarında terler titriyordu.

Äzer karısını teselliye çalıştı:

— Büyük mabutlarımızı sığına!n!

Melike sikkindi:

— Ben gebe olduğumu inkâr ederim.

cindi diye güreşi terketmişti.

Görülüyor ki; Tekirdağlı, doksanlık su yolcu Mehmet pehlivanın dediği gibi zamanın koca Yusufudur.

Tekirdağlı bir Akkoyunlu kazık ve şakı Karabekir ve koca Yusuf da değildir. Maamafih, bugün Türkiye'nin serbest ve yağ güreş baş pehlivanıdır. Bu hakkı inkâr kabul etmez bir surette kılıcı hakkına elde etmiştir.

Su yolcu Mehmet pehlivanın anlattığı hikâvedeki Cin Ali ile Karabekirin güreşi ve bu güreşlerin haleti ruhiyesi gözünü getirilirse, Mülâyimin Tekirdağlı Hüseyine parmağın incindi diye iki dakikada pufılabi silte üzerinde güreşi bırakıp çekilmesi ve Dinarlı'nın üçer, beşer dakikada kolum incindi diye güreşi terketmesi spor ve sporculuk ruhunun millî varlığını içinde dünle bugüne nazaran ne dereceye düştüğünü anlıyarak üzülmemek elde değildir.

Bilmem; Dinarlı ve Tekirdağlı Hüseyin dedikodusu ve bu iki pehlivanın mukayeseleri hakkında bundan daha fazla bir şey yazılabilir mi?

M. Sami Karayel

Dün Galatasaray ile İtalyan lisesi mektep takımları karşılaşmışlardır.

Sarı kırmızı takım çok güzel bir oyun oynamıştır. Bu suretle geçen haftalarda Beyoğlu Halk-evi sampivonasında Kabatas lisesini yenen İtalyan mektebi takımı dün bir çok savı fırsatları kacırmasına rağmen Galatasaray 28 - 11 ile yenilmiştir.

Galatasaray mektep takımında, İlhan, Ferda, Sevkî, Sadedtin, Kesimden ibaretti.

Kesim, İlhan en iyi oynayanları idi.

tiyormuş gibi davrandı, fakat kendisini toparlayarak sustu, sadece gülmüsed. Yalnız muammah bir tavurla:

— İşte ben de yaman bir adam olduğuma şüpheliyim, dedi.

Sonra birdenbire sesi ciddileşti:

— Bana öyle geliyor ki sizin Vassalaro ile galiba aranız açıl.

Con da ayağa kalktı, ocağa doğru yürüdü. Gene gözleri alevlere daldı. Bacaklarını açmış, ellerini arkasına kavuşturmuş, düşünüyordu. Bu vaziyet Kara için kâfi bir cevap teşkil etmişti.

Ağzındaki puroyu ocaktan tutuşturduğu bir kâğıtla yakarak dedi ki:

— Bu adamdan sakınmanızı size bir kere daha tavsiye edeceğim. Monşer Leksman, benim vatandaşlarım bu nevi işlerde pek o kadar kendilerine güvenilecek insanlar değildir.

Leksman sanki kendi kendine konuşuyormuş gibi cevap verdi:

— Fakat ilk konuştuğumuz zaman pek nazik hareket etmişti.

— Evet, bugün pek nazik davra-

nur, fakat yarın nasıl bir tavır takınacak malum değildir. Siz galiba müraabahacı adam ne demektir, bilmiyorsunuz. Bir defa siz ona müraahat etmekle büyük bir hatada bulundunuz. Eğer benden isteyediniz, ben size bir mikdar para verebilirdim.

— Öyle amma, size müraahat etmeyişimin sebepleri var. Birincisi demin bana söyledığınız gibi, karıma evlece talip oluştunuzdur.

Kara cıllı tırnaklarına bakarak sordu:

— Ne kadar para istemişiniz?

Con zoraki bir gülümseme ile:

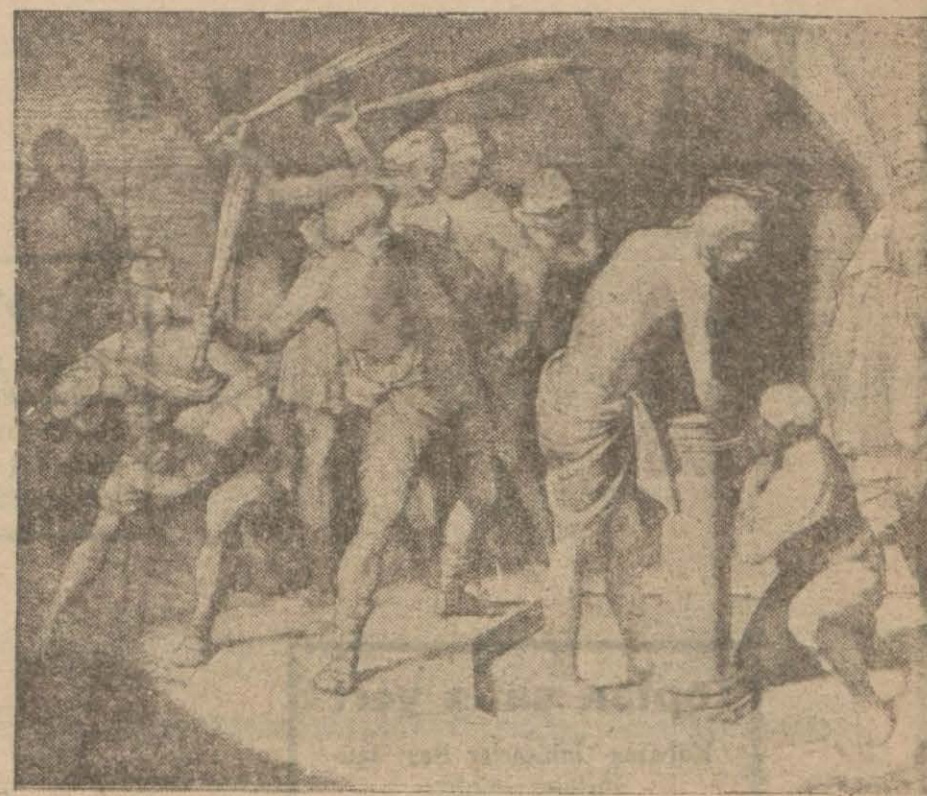
— İki bin beş yüz lira! dedi. Halbuki şimdi elinde bu paradan iki bin beş yüz Şilin bile kalmadı.

— Olabilir. Müşarünileyh biraz beklesin!

Con Leksman omuzlarını siltti:

— Canım Kara, sen de amma şeyler söylüyorsun. Bir defa bana serzenişte bulunma hakkın yok. Çünkü Vassalaro'yu bana tavsiye eden sizsiniz.

(Devamı var)

Hud Peygamberin Şiddatı emri ile dövülmesi

Äzer karısının karnına baktı; gebeliği belli değil gibi idi. Halbuki hesaplarına göre Melikenin, tam haber verilen günlerde doğurması lâzım geliyordu.

— İnkâr et! mabut ilâ muhafaza etsin! (11)

— Amin!

Mâbud ilâdan, bir anda, ilisinin gönlüne ferahlık geldi. Karı, koca, yemek tepsininin önünde gömeldiler ve ellerini semaya kaldırarak diğer mabudlarına da yalvarmaya başladılar.

Sena Mâbudu Raman, başlarının üstünde, Ay Mâbudu Zeyni kucağına, onun parlak Kursu etrafında tatlı bir hâle örmüştü.

Bütün yıldızlar, bunların üstünde beş seyyare (1) kendilerine göre birer mehabette parlıyorlar, incir ve portakal ağaçlarının sık yaprakları arasında, kameriyenini çine nurlarını, bu tatlı tesellilerini uzatıyorlardı.

Äzerle Melike; yaldızlı karanlık-lar içinde, nefeslerini sıkın durgun ve ılık havanın altında yemeklerini yediler ve şaraplarını içtiler. Sonra, sermest bir heyecanla uzun uzun konuştular ve gece yarısına doğru, ağaç yapraklarında gezinmiye başhayan hafif bir rüzgârın hoş temaslariyle gevşediler; üzerlerine çektikleri ince bir örtünün altında kucaklaşarak uyudular.

II — İlâdın Mücizesi

Gün ağarıyordu.

Bahçenin içinde, bol yeşil yaprakların altında yayılan koyu loşlukta, göz, uzaklara kadar uzanmıyordu.

9 — İbrânilerin rıyâyetine göre o zaman Nemrud hükümdar olmuş, ebediyete ok atan bu cesur avcı gururundan çıldırmış. mabutlarla harp açmış ve mabutları öldürmek için göklere attığı oklardan biri dönüp kendisini öldürmüştü.

10 — Tevat.

11 — Babil ve Ninova rahipleri bir mabudun mevcudiyetine inanırlardı. Bu mabuda Babilde (İlâ), Ninovada (Äsur) derlerdi (tarihler).

[1] Geldani ve Asûrilere beş seyyare biliniyordu. Her seyyareye birer ilâh izafe edilmisti (tarihler).

Yalnız, evin damının üstünde, hurma ağaçlarının uzun boyları, yapraklarının yelpazeleri, açık kurşuni bir tül gibi titriyen esmer bir renk içinde, daha iyi seçiliyordu.

Melike, başının üstüne çektiği örtüsünü araladı ve siyah düzgün kaşlarının altında mahmur bakışlarının cazibesi parlayan kara gözleri ile damın üstünde eriyen koyu esmer renk dalgalarına baktı. Kocasını uyandırmamak için, yavaş yavaş, örtünün yan tarafından süzülüp ve doğruldu. Güneş ilâhesine dualar mırıldandı.

Kalm altın bileziklerle, tatlı esmer renkli elleri boğum boğum boğulan kollarını kaldırarak, küçük birer kuş kadar düzgün şekilli ellerini yüzünde, saçlarını siyah kıvrımları arasındakı gezdirdi. Sonra yüzünü avuçları içine alarak dirseklerini dizlerine dayadı ve bir müddet düşündü. İçine bir üzüntü gelmişti. Dükkü haber, beyninde, bir kara bulut gibi koyulaşıyordu: Gebe kadınları topluyorlar ve doğan çocukları öldürüyorlardı.

Melike, otuz yaşına geldiği halde, çocuk doğurmamıştı. Evlât sevgisi bilmiyordu; fakat, gebeliğini anıydı. İdâberi, onda, yeni bir his uyanmıştı; gözleri önünde kanatlı bir melek hayali belirdiyordu. Bu his, bu hayal.. Etrafında, evinden, kocasından ve yaşayışından, onu büyüleyen, bilmeydiği bir sıcaklık, bir yeni zevk ve lezzet vücutta getiriyordu.

(Devamı var)

★ Musa Oğulları

Tashih

"Musa Çocukları", tefrikamızı dükkânımızın birinci sütununda, büyük yazı ile yazılmış olan "İbrahim Peygamber", serlevhasının üstündeki üç satırın birisi sütunun altındaki (*) işaretli satırdan sonra olacaktır.

İkinci sütunun otuz dördüncü satırı olan "başa koydu. Tepside Firrat nek.. ibaresi fazladır.

Üçüncü sütunun nihayetindeki (7) numaralı notun sonundaki sehirde kelimesi nehirde olacaktır.

Samsi ve Umumi neşriyatı idare eden Başmuharrir

E. İzzet

Basıldığı yer: Matbaası Ebüzziya

Polis romanı: 3

Karanlıkta bir ışık

Muharriri: Edgar Valas

Çeviren: Muammer Alatur

İlk iki tefrikanın hulâsası

[Polis romanları yazmakla maaruf Con Leksman, şatosuna bir gece misafir gelen Kara isminde, Arnavutlukta uzun müddet yaşamış aslan Yunanlı genç, güzel zengin bir delikanlı ile görüşüyor. Yemeklerini yemişlerdir, romanının mesai odasında kahvelerini içiyorlar.

Leksman'ın Gras isminde çok sevdiği güzel bir karısı vardır, Gras bu misafirin ziyaretinden hiç de memnun değildir. Kötü bir hissi kablevaku zehinli rahatsız etmektedir. Kocası ile misafirini bir bahana ile odada yalnız bırakarak kendisi odasına çekilmiştir.]

Yunanlı kahvesini içerken sordu:

Buraya elektrik getirtmek sizin için mümkün olmuyor galiba!

— Niçin mümkün olmasın?

Fakat ben lâmbayı tercih ediyorum.

— Ben de lâmbayı kastetmiyorum. Zaten.. şu mumlardan bahsediyorum.

Elile ocağın üzerinde sıralı duran altı iri mumu gösterdi.

Con Leksman sordu:

— Bu mumların neden bu kadar alâkadar oldunuz?

Kara evvelâ cevap vermedi ve omuzlarını silkmele iltifa etti. Fakat bir müddet düşün-

dükten sonra:

İNHİSAR

Sofra Tuzu

Piyasaya çıktı

**DAİMA
İNCE**

Toptan fiyatlar:

Mutfak tuzları : 50 kiloluk çuvalda kilosu : 5 kuruş 10 para
Sofra tuzları : 64 kiloluk sandıkta (1 ve 1/2 kiloluk paket halinde) kilosu 9 kuruş 20 para

Toptan satış yeri :

Kabataş İnhisarlar Baş müdürlüğü ambarı

**DAİMA
KURU**

BASURDAN YALNIZ HEDENSA

İle ameliyatsız kurtulursunuz. Basur memelerini söndürür, mahveder, kanı, ağrıyı derhal keser.

SİNİRE ÇARPINTIYA NEVROL CEMAL

Emsalsiz ilâttir. Hafakana, teessürle bayılanlara 20 damlası hayat verir. Evlerinizde mutlaka bulundurunuz.

ROMATİZMAYA ÇARE PİMANOL

Üşümekten gelen arka sancılarını, sıyatik, bel ve diz ağrılarını derhal geçirir. Vücudu kızdırır.

ADEMI İKTİDARA ANCAK FORTESTİN

İle çare bulursunuz. Bel gevşekliğini geçirir, vakitsiz ihtiyarlıyalara gençlik ve dinçlik verir. Yalnız ismine dikkat.

Kartal İcra memurluğundan:
Bir borçtan dolayı mahcuz olan Pendikte Gazipaşa caddesinde 10 metre bahçeyi havi 70 No.lu ve 1500 lira kıymeti muhammeneli tatlıcı dükkânının nisf hissesinin borcun temini istifası zımına açık artırma ile satılmasına karar verilmiştir. 6-4-937 tarihine müsadif Salı günü saat 14 de kıymeti muhammenesinin yüzde yetmiş beşi derecesinin alıcısı bu

lunduğu takdirde ihalesi icra kılınacağı ve böyle bir bedelle talbi zuhur etmediği takdirde on beş gün daha temdit olunarak 22-4-937 perşembe günü ihalei kat'iyesi icra kılınacağından müzayedeye iştirak etmek isteyenlerin kıymeti muhammenesinin yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçesi ile ve şartnamesini görmek isteyenlerin tarihi ilândan itibaren Kartal icra memurluğuna müracaatları (3778)

Istanbul 7 inci İcra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen singer dikiş makinesi, çini soba, karyola, soba ve saire ev eşyası 9-3-937 salı günü saat 15 den 16 ya kadar Beyoğlu Beyazıt mahallesi Mandra sokak 34 numaralı apartman 5 numaralı daire önünde hazır bulunacak memur tarafından

açık artırma suretiyle satılacağı ilân olunur. (30755)

*Bu yaşta böyle
GÜLEBİLMEK İÇİN
ŞİMDİDEN BİRİKTİR*

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Kuvvetli varlıklar

En büyük hızlarını kendi iç cevherlerinden alırlar. Varlığını iç cevherlerinden alan

Krem Pertev

Kendine benzemiye çalışan müstahzarların daima fevkinde kalmıştır. Bunun da sebebi, başkasını taklide özenmemesinde ve yarattığı kıymetin sahibi kalabilmesindedir.

Dikkat ediniz ki: TAKLİD daima (benzer) idir, hiçbir vakit asıl olamaz.

Dr. Hafız Camel

(LOKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2.5 tan 6 ya kadar İstanbulda Divanyolunda (104) numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah «9.5 - 12» saatleri hakiki fıkara mahsustur. Muayenehane ve ev telefon: 22398. Kışık telefon: 21044.

ZARAFET DEĞİŞİKLİK

Asrî parşömen abajurlu elektrikli divar

LÂMBALARI

Kordonu, fişi, ve 60 Watlık lâmbasile

Peşin 295 Krş.

SATİE de

Tel. 44963

Şubeleri: Beyoğlu, Tünel Meydanı
İstanbul Beyazıt, Elektrik Evi
Kadıköy Elektrik Evi İskele cad.
Üsküdar İskele geçidi
Büyükdada İskele meydanı

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

5 inci keside 11 - Mart - 1937 dedir.

Büyük ikramiye **50.000** liradır.

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000

Liralık ikramiyelerle (10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Dikkat: Bilet alan herkes 7 - M A R T - 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur..

HAVAGAZI

ŞOF BENİ